

(Phat 11/2) 86.002
T. C.
SİKİYÖNETİM KOMUTANLIĞI
ASKERİ SAVCILIKI
İSTANBUL

İDDİANAME

VE

KOVUŞTURMAYA YER
OLMADIĞI KARARI
(DİSKE BAĞLI TEKGES-
İŞ SENDİKASI)

Soruşturmayı Yürüten
Synt. Yrd. As. Savcısı

Hâkim Yb. Muhtesem SAVAŞAN

T.C
I N C İ O R D U V E S İ K İ Y Ö N E T İ M K O M U T A N L I Ğ I
A S K E R İ S A V C I L I Ğ I
İ S T A N B U L

Evrak No : 1980/3971

Esas No : 1983/375

Karar no : 1983/289

İ D D İ A N A M E
V E

K O V U Ş T U R M A Y A Y E R O L M A D I Ğ I K A R A R I

SUÇ : SOSYAL BİR SINIFIN DIĞER SOSYAL SINIFLAR ÜZERİNDE TAHAKKÜMÜNÜ TESİS ETMEK, MEMLEKET İÇİNDE MÜESSES İKTİSADİ VE SOSYAL NİZAMLARI DEVİRMEYE MATUF CEMİYETİ KURMAK, FAALİYETLERİNİ TANZİM, SEVK VE İDARE ETMEK, YOL GÖSTERMEK; BÖYLE BİR CEMİYETE GİRMEK.

SUÇ TARİHİ : 1974 yılı ile 12 Eylül 1980 tarihleri arası
HAKKINDA İDDİANAME DÜZENLENEN SANIKLAR:

- 1- SELAHATTİN SELÇUK SAYIN : Mehmet Kazım oğlu 1934 yılında Leyla'dan olma, Yozgat nüfusuna kayıtlı, Ankara, Güvenlik cad, Aşağı ayranacı 30/13 de oturur. Evli 2. çocuklu, okur yazar. HALEN BAŞKA SUÇTAN METRİS CEZA EVİNDE TUTUK.
- 2- YAKUP SÖNMEZ : Bekir oğlu 1939 yılında Antalya'da Necibe'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Antalya Sinan mah, Tınaztepe cad, Özlem apt, No:26/7 de oturur. Kepez Hidro elektirik sant-ralinde türbün teknisyeni, evli 2. çocuklu, okur yazar.

.../...

- 3- ÖZCAN ERDEN : Mustafa Şükrü oğlu 1934 yılında Nazilli-
de Emine'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
İzmir'de Deniz bostanlığı 6344 Sk.
19/8 de oturur. Evli 2. çocuklu, okur
yazar emekli işçi.
- 4- ALİ YÖRÜK : İbrahim oğlu 1951 yılında Afşin'de Fatma-
dan olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
Afşin, Arıtaş göllüce mahallesinde
oturur. Evli 2 çocuklu, okur yazar.
- 5- YUSUF YILMAZ KİNES : Necati oğlu 1948 yılında Çayelinde Ayşe'
den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
Rize Palandöken cad No: 10/1 de oturur.
TEK rize 2. trafo istasyonunda tablocu.
Evli 2 çocuklu, okur yazar.
- 6- MEHMET NUROL OKTAY : İsmail oğlu 1938 yılında Çanakkale'de
Fethiye'den olma, Yenice nüfusuna kayıtlı,
Adapazarı'nda şeker evler Neşe sokak
2/3 de oturur. TEK köy elektirikasyonu
2. Bölge Müdürlüğünde tekniker. Evli 1.
çocuklu, okur yazar.
- 7- SEYFULLAH BAYIR : Yusuf oğlu 1947 yılında Kayseri'de Vahi-
de'den olma, Aynı yerde nüfusa kayıtlı,
Kayseri'de Hürriyet mah, Gülseren sokak
No: 35 de oturur. Evli 4. çocuklu, okur
yazar. TEK 9. bölge Müdürlüğünde şöför.
- 8- TEMEL KAMANOĞLU : İsmail oğlu 1949 yılında Giresun'da
Emine'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
İstanbul Bakırköy, Avcılar köyü, maden
sokak No: 23 de oturur. TEK 12. Bölge Müd.
Ambar işçisi. Evli 3 çocuklu, okur yazar.
- 9- OSMAN OK : Mahmut oğlu 1954 yılında Selçuk'ta Zinet
ten olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
İzmir, Yeşilyurt, Ordu cad, 4. sokak 26/
12 de oturur. Evli 1. çocuklu, okur yazar
DSİ. 2. Bölge Müdürlüğünde işçi.
- 10- BÜLENT PEŞTELİ : Ahmet oğlu 1954 Yılında İnegöl'de Sıtkı-
ye'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı,
İzmir TEK Lojmanları, Eskibornova adresin
de oturur. Bekar okur yazar. TEK 4. bölge
müdürlüğünde teknik ressam.

- 11- ACAR KONAK : Cemal oğlu 1950 yılında Antalya'da Kadriye'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Antalya, Haşim İ şcan mah, 1305 sokak No: 4/3 de oturur. Evli 2. çocuklu, okur yazar. TEK Antalya 17. Bölgede elektirik teknisyeni.
- 12- REMZİ UĞUR : Mustafa oğlu 1945 yılında Kuyucak'ta Münire'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Aydın(da AYTEK yapı kooperatif evleri, imam hatip karşısı, yeni 4. yol No: 35/5 de oturur. Aydın TEK 6.Bölgede anbar memuru. Evli 2 çocuklu,okur yazar.
- 13- TAHİR ŞENEL : Mehmet oğlu 1945 yılında Çaykara'da Balkıza'dan olma, Aynı yerde nüfusa kayıtlı, Gökçeada'da çınarlı mah, No:14 de oturur. Evli 4 çocuklu, okur yazar. Gökçeada TEK işletme şefliğinde çalışır.
- 14- TAHİR GÜZEL : Bekir oğlu 1945 yılında Sivas'ta Gülhanım'dan olma, Sivas Gökmedrese mah,5. sokak No: 9 da oturur. Evli 5 çocuklu okur yazar. Sivas TEK. 16. bölge müdürlüğünde topoğ raf.
- 15- DURMUŞ ÇANKAYA :Osman oğlu 1943 yılında Gerede'de Aşşeden olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Bolu'da Büyük camii mah, Bakırcılar sk, No: 15 de oturur. Bolu'da Ayna ve dekorasyon işleri ile uğraşır, evli 2. çocuklu, okur yazar.
- 16- CAFER AVCI : Salim oğlu 1947 yılında Bafra'da Havva'dan olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Samsun'da Karadeniz mah,Ümraniye sokak Çilingiroğlu apt, No: 15/10 da oturur. Evli 3 çocuklu, okur yazar. TEK 13.bölge Müdürlüğünde işçi.
- 17- TÜMER TUNA : Ahmet Yaşar oğlu 1940 yılında Uluborlu'da Zekiye'den olma,İzmir'de Üç kuyular, 12/1 sokak No:4/3 de oturur.Evli 2. çocuklu, emekli işçi.

.../...

- 18- İSMET BEYİZ : Mustafa oğlu 1945 yılında Bursa'da Fatma'dan olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Bursa Pınarbaşı mah,Kalebahçe sokak No: 2 de oturur. Evli 2. çocuklu, okur yazar. TEK KÖİ elektirikasyonu 3. bölge müdürlüğünde teknisyen.
- 19- SAFFET OKUTANOĞLU : Ali Haydar oğlu 1953 yılında Arife'den olma, Bozdağın ilçesi nüfusuna kayıtlı, İzmir, 9163 sokak No:33 Yeşilyurt adde-sinde oturur. Evli 1. çocuklu, okur yazar.
- 20- SABAN SARITEPE : Ahmet oğlu 1952 yılında Kangal'da Ayşe'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Sivas'ta Çayyurt mah, Mevlana cad, Yalçınay apt,B.Blok No: 24 de oturur. Evli 4 çocuklu, okur yazar. Divriği ma-den işletmesi Bilter şirketinde dozer operatörü.
- 21- MEHMET YILDIRIM :Zülfü oğlu 1944 yılında Tunceli'de Elif-ten olma, Elazığ nüfusuna kayıtlı,İst, Kartal, Maltepe Talatpaşa,Koruma durağı karşısı Aydın apt, 261/5 de oturur. Kartal-Maltepe,Bağdat caddesi No:105 de elektirikçilik yapar. Evli 2 çocuklu, okur yazar.
- 22- MEHMET URAS : Süleyman oğlu 1947 yılında Balya'da Rabia'dan olma, aynı yerde nüfusa kayıt-lı , Bursa'da Hoca Hasan mah,Toplayan sokak No: 42 de oturur.Evli çocuksuz, okur yazar. TEK.3. bölge müdürlüğünde çalışır.
- 23- NURETTİN KURTOĞLU : Nadir oğlu 1952 yılında Elazığ,Sivrice'de Zeynep'ten olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, İzmir, İnönü caddesi No: 392/4 D:31 Hatay adde-sinde oturur. TEK. 4.Bölge Müdürlüğü muhasebe bölümünde işçi.
- 24- M.MUSTAFA YAŞAR TEZBAŞARAN: Alaattin Yaşar oğlu 1928 yılında Bursa'da Şadlıye'den olma, aynı yerde nü-fusa kayıtlı,İzmir,Karşıyaka,Zübeydeha-nım cad,48/2 de oturur.Dul 4. çocuklu, okur yazar,Tek. 4. bölge müdürlüğünde çalışır.

- 25- AYTEKİN KÖKSAL : Ali Ömer oğlu 1954 yılında Mucur ilçesinde Fati'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Adapazarı, Çark cad, Fulya sk, 7/2 de oturur. Evli 1. çocuklu, okur yazar. TEK, KÖY elektirikasyonu 2. bölge müdürlüğünde çalışır.
- 26- BEYHAN TIMBİL : Nuri oğlu 1940 yılında Köyceğiz'de Naciye'den olma, İstanbul'da Bakırköy Yenibosna Zafer mah, Türkbeyi sokak 7/8 de oturur. Evli 3 çocuklu, TEK 12. bölge müdürlüğünde şöför.
- 27- CELAL YILMAZ : Ahmet oğlu 1950 yılında Elazığ'da Sultan-
dan olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, evli 5 çocuklu, okur yazar. Kırklareli'de Hoca Bekir mah, Paşa çeşme yan sokak No: 21/A da oturur. TEK Kırklareli başmühendisliğinde montör.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ANKARA

HAKKINDA K.Y.O.K. VERİLEN SANIKLAR

- 1- YUSUF BAŞTAŞ : Hüseyin oğlu 1946 yılında Keşap'ta Hatice'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, İstanbul Beyoğlu Aynalıçeşme, Atlama sok, 25/9 da oturur. Evli 2 çocuklu, Fındıkzade Millet cad, 86 da TEK sürveyanı.
- 2- SEBAHATTİN ALTINAY : Mehmet oğlu 1944 yılında Silivri'de Ayşe'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Silivri Kamilova köyünde oturur. Kumburgaz elektrik birliği veznedarı, evli 3. çocuklu.
- 3- CEVDET BAYRAKTAR : Yusuf oğlu 1954 yılında Of ilçesinde Lütfiye'den olma, İstanbul, Rumelikavağı, Sulakbostan sokak No: 16 de Sarıyer'de oturur. TEK. I. bölge başmüdürlüğünde işçi.
- 4- AHMET ÖZTÜRK : Rıza oğlu 1942 yılında Akyazı'da Ayşe'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Bakırköy, Bahçelievler Talatpaşa cad, 25/7 de oturur. TEK Baş büdürlüğü şebeke tesis kısmında trafo montaj ekip şefi.
- 5- AHMET KURU : İsmail Hakkı oğlu 1949 yılında Kütahya'da Emine'den olma, Tavşanlı nüfusuna kayıtlı, Babaeski TEK lojmanlarında oturur. TEK Babaeski şubesinde kablocu.
- 6- İBRAHİM SARI : Memiş oğlu 1946 yılında Rize'de Hatice'den olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Edirne'de, Çokalça mah, Musalla çeşme sk. 20/A da oturur. TEK. 12. Bölge Baş mühendisliğinde şöför.
- 7- ALAATTİN VAROL : Kamil oğlu 1951 yılında Sandıklı'da Kezibandan olma, aynı yerde nüfusa kayıtlı, Bakırköy, Güneşli köyü Bağlar yolu No: 23 de oturur. Evli çocuksuz, Bakırköy Belediye ve köyleri içme su birliğinde idare amiri.
- 8- BURHAN BELEKOĞLU : Abdullah oğlu 1943 doğumlu, Tekirdağ'da Zafer mah, Hamımlarbayırı sokak No: 744 de oturur.

.../...

- 9- BÜLENT YERDELEN : Yunus oğlu Yalova 1949 D.lu, Yalova'da köyler birliği sitesinde kalır.
- 10- NIHAT GAZCI : Cafer oğlu 1943 Silivri doğumlu, Silivri-de yalı sitesinde kalır.
- 11- ALİ ÇELİKER : Bayram oğlu 1947 Kavaklı doğumlu, Adapazarı TEK montaj sanayii lojmanlarında kalır
- 12- SEZAI DURAN : Mehmet oğlu 1946 Çatalca doğumlu, Çatalca elektirik birliği yanında kalır.
- 13- HASAN YILDIRIM : Ali oğlu 1949 Babaeski doğumlu, Kırklareli Babaeski TEK lojmanlarında kalır.
- 14- ALİ BAYRAKTAR : Recep oğlu 1953 Silivri doğumlu, Silivri Güzelce köyünde kalır.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI

TÜSTAV

G İ R İ Ő

A- DÜNYA VE TÜRKİYE'DE SENDİKACILIĞIN KISA TARİHÇESİ:

Modern sendikacılığın tarihi; Üretici güçlerin gelişip, makinanın kol emeğinin yerini aldığı 18 nci yüzyılın ikinci yarısında evvela İngiltere'de ve sonrada diğer batı avrupa ülkeleri ile Amerika Birleşik Devletlerinde gerçekleşen sanayii devrimi dönemine kadar uzanır.

Sanayii devrimi sadece teknik bir devrim olarak kalmayıp, toplum düzeni üzerinde ve insanlar arası yeni ilişkiler kurulmasında da etken olmuştur. Üretimde makinalaşma sanayii işçisinin insafsızca sömürülmesine yol açmış en ucuz şekilde, en fazla kâr edebilmek için iş veren tarafından özellikle kadın ve çocuk işçilerin emeği sömürülmüştür. Ancak bunun yanında hızlı makinalaşma ve sömürü işçi sınıfının doğuşuna da neden olmuştur.

Tarihsel olarak işçi sınıfının doğuşu ve gelişmesi ülke ve şartlara göre birçok aşama ve evreden geçmiştir. Uzun müddet işçi sınıfı kendi çalışma, mücadele ve örgütlenme biçimlerini araştırmış ve oluşturmuştur. Bunun sonucu olarakta ilk işçi örgütleri tarih sahnesine çıkmışlardır. Başlangıçta kurulan ve dernek niteliği ağır basan bu teşekküller işçilerin birleşme ve mesleki çıkarlarını korumak için kollektif bir direniş ihtiyacı olarak, harcadıkları çabalar sonucu üretimin çeşitli dallarında kuruldular. Talepleri o zamanın ve bulunulan iş kolunun sorunları ile sınırlı idi. İlk işçi örgütleri İngiltere'de meydana çıkmış ve ardından sanayileşen diğer avrupa ülkelerindeki işçi örgütlerinin kuruluşları'da bunu takip etmiştir.

Türk sendikacılığının gelişimine baktığımızda 19 ncu yüzyılın ortalarına kadar yegane mesleki teşekkül neviinin loncalar olduğu görülür. Ancak sanayileşen Avrupa ülkelerinin rekabeti sonucunda bu teşekküller zayıflamış nihayet 1860 yılında kabul edilen mecelle ile tarihe karışmışlardır. Türkiye'deki en eski çalışma mevzuatı 1865 tarihli dir. Bu ve daha sonraki mevzuat teşekkülleri Ereğli bölgesindeki kömür işçilerini korumayı hedef tutuyordu. Sendika niteliğindeki ilk işçi teşkilatı 1871 yılında (Amele perver) cemiyeti adı altında kurulmuştur. Daha sonra 1895 yılında yurt dışında faaliyet gösteren Osmanlı Amele cemiyeti kurulmuştur. Türkiye'deki yabancı şirketlerin işçileri'de bu günkü anlamda olmasa bile bazı kuruluşlar meydana getirdiler. İkinci meşrutiyet yıllarında " Osmanlı terakki-i sanayii Cemiyeti" ve " Mürettibini Osmaniye Cemiyeti" kuruldu. İstanbul'da tranvay

işçilerinin grevini idare etmiş olan (işçi derneği) de bu tür dernekler arasında yer aldı.

Milli kurtuluş savaşı sırasında işçiler bir takım faaliyetlerde bulunmuş iselerde düzenli sendika teşkilatlanması söz konusu olmamıştır.

Cumhuriyet idaresi kurulduktan sonra sendika kurmanın hukuken mümkün bulunmasına rağmen 1925 yılında çıkartılan ve ülkede reformların yapılması için gerekli düzen ve sükunu sağlamaya amaçlayan tahrir-i sükun kanunu ile sendikaların kurulması hemen hemen imkansız hale gelmiştir. Bu nedenle 1947 yılına kadar işçi kuruluşları bir takım sosyal yardım teşebbüsleri ve yardım sandıkları olmaktan öteye gidememiştir. II nci dünya savaşından sonra Türkiye'nin çok partili demokrasiyi benimsemesi ve siyasi partilerin kurulması ile siyasi partiler işçi teşkilatlanması imkanını programlarını almışlar; totaliter karakterli 1938 tarihli cemiyetler kanununun tadil edilip, cemiyet kurma serbestiyesinin tanınması ve 1947 yılında sendikalar kanununun kabulü sonucu Türk sendikacılığı için yeni bir devir açılmış, 1947 ile 1963 yılları arasındaki devrede Türk sendikacılığı ve endüstriyel münasebetler sistemi esas itibariyle otoriter bir özellik taşımıştır.

27 Mayıs 1960 siyasi değişmesi Türk sendikacılığı için yeni imkanlar sağlamış, 15 Temmuz 1963 tarihinde 274. sayılı sendikalar kanunu ve ardından 275. sayılı toplu sözleşme, grev, lokavt kanunu kabul edilmiştir.

B- SENDİKACILIK HAKKINDAKİ YASAL DÜZENLEME:

1961 Anayasasının sendika kurma hakkını düzenleyen 46. maddesinde aynen " İşçiler ve işverenler önceden izin almaksızın sendikalar ve sendika birlikleri kurmak, bunlara serbestçe üye olmak ve üyelikten ayrılma hakkına sahiptirler. Bu hakların kullanılmasında uygulanacak şekil ve usuller kanunda gösterilir. Kanun devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, milli güvenliğinin, kamu düzeninin ve genel ahlakın korunması maksadıyla sınırlar koyabilir.

Sendika ve Sendika birliklerinin tüzükleri, yönetim ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olamaz." denmekte 274. sayılı sendikalar kanununun işçi ve işveren mesleki teşekkülleri başlığını taşıyan birinci maddesinde ise, " Sendika, federasyon ve konfederasyonlar bu kanuna göre işçi sayılanların ve işverenlerin müşterek iktisadi, sosyal ve kültürel yararlarını korumak ve geliştirmek için kurulan mesleki teşekküllerdir." denmektedir.

İlgili Anayasa maddesinin tetkikinde görmediği gibi; tüzük tede yönetim ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olmamak

kaydıyla ve gene devleti, ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, Milli Güvenliğinin kamu düzeni ve Genel ahlakın korunması amacıyla konulan sınırlamalar hariç, sendika kurmak, sendikalara üye olmak, üyelikten ayrılma tamamen serbest olup; 274 sayılı kanunun birinci maddesinde de belirtildiği üzere Sendika, Federasyon ve Konfederasyonlar üyelerinin müşterek iktisadi sosyal ve kültürel yararlarını korumak ve geliştirmek için kurulmuş mesleki kuruluşlardır. 1966 yılında Ankarada basılan GENEL İŞ yayınları no : 5 "Sendikalar ve Sendika maliyesi" isimli kitapta sendika "Sendika işsizleşmesinin kanun hükümleri, çerçevesinde kendi kendine koruyabilmesi, toplu sözleşme düzeni içinde iş ve yaşayış şartlarının azami seviyeye yükseltilmesi ve bunlara paralel olarak Memleket ekonomisinin gelişmesinde politik, sosyal ve eğitim problemlerinin çözümlenmesinde rol oynayan işler tarafından kurulmuş daimi bir teşekküldür," olarak tarif edilmektedir.

Anayasa ve ilgili kanunlardaki sınırlamalara sadık kalınmak kaydıyla her türlü sendikal faaliyetlerin serbest olmasına ve bizzat Genel İş tarafından sendikaların mülklerini ortaya koyan tarife rağmen bir kısım sendika ve sendikalar birliği yöneticilerini mensuplarının sosyal ve kültürel yararlarını geliştirme yerine sendikal faaliyet maskesi altında Türkiyede müesses iktisadi ve siyasi düzene yönelik olup siyasi iktidarı ele geçirmeyi amaçlayan illegal faaliyetlerde buldukları görülmüştür.

DİSK ile ona bağlı sendikaların ve bu arada bir kısım yöneticileri hakkında iddianame düzenlediğimiz TEKGES-İŞ sendikasının da aşağıda izah edileceği üzere işçi hak ve menfaatleri i korumak ve onları geliştirmek yerine Türkiyenin ekonomik ve siyasal düzenini değiştirmeyi amaçlayan siyasal iktidarı ele geçirme hedefine yönelik faaliyetler içine girdikleri, Marksist yönde bilinçlendirilen ve eğitim faaliyetlerine ağırlık vererek mevcut demokratik parlementer yönetim sistemi yerine proleterya diktatoryası kurmayı amaçlayan illegal bir teşebbüs oluşturup bu teşekkülde faaliyet göstermişlerdir.

Günümüzde sınıf mücadelesinin tek tek işçilerin, tek tek patronlara karşı çıkar mücadelesi olmaktan ötede proletryanın burjuvaziye karşı mücadelesi olduğu, sınıf mücadelesinin basit bir çıkar mücadelesi olmadığı meselenin üretim araçlarının mülkiyetinin ne olacağı sorusunda düğümlendiği; sınıf mücadelesinde, devrimde öncülük görevinin işçi sınıfına ait olduğu, egemen sınıflara karşı yürütülen mücadelenin ekonomik, siyasal, ideolojik olmak üzere üç yönlü bulunduğu ve bu üçlü mücadelenin iktidarın alınması ve korunması mücadelesi olup; nihai amacın sosyalist bir düzen

kurulması olduğu bizzet kendilerininde çeşitli yayınlarında ve konuşmalarında ifade edilmekle amaçlanan hedefe ulaşmak için her türlü kanuni ve gayri kanuni imkan ve yolun sorumsuzca, pervasızca denendiği en basit bir işçi işveren uzlaşmazlığı veya işçi hakları ile hiçbir ilişkisi bulunmayan her türlü politik siyasi ve sosyal meselenin istismarı propoganda konusu yapıldığı görülmektedir.

2-TEKGES-İŞ SENDİKASININ TARİHÇESİ

TEKGES-İŞ sendikası; 1963 yılında "TÜRKİYE ELEKTRİK İSTİHSAL TEVZİİ VE TESİS İŞÇİLERİ SENDİKASI" (ELİT-İŞ) adı ile kurulmuştur.

Doğuşundan itibaren bağımsız olarak faaliyet gösteren sendikamın 30 Kasım 1968 tarihinde Genel Kurulunda TES-İŞ federasyonuna katılması yolundaki öneri reddedilmiş, 1969 tarihindeki genel kurul toplantısında Sendikamın adı aynı kalmak kaydıyla "ELİT-İŞ" olan kısa adı "TEK-İŞ" olarak değiştirilmiştir.

TEK-İŞ sendikasınının 3 Eylül 1972 tarihinde Genel Kurul toplantısında sendikamın DİSK'e katılması için yönetim kurulunun gerekli çalışmalarda bulunması karar altına alınmış, 2 Ekim 1974 tarihli Genel Kurul toplantısında ise sendika, DİSK'e üye olmuştur.

Diğer yandan TÜRK-İŞ federasyonuna bağlı "TÜRKİYE DSİ ENERJİ VE SU GAZ İŞÇİLERİ SENDİKASI" (GES-İŞ) içinde ".....TÜRK-İŞ yönetiminin işçi sınıfını politikadan uzak tutup, politika yapmayı bir avuç işverene, onların temsilcilerine bırakan partiler üstü politika palavralarına son verip işçi sınıfının ülke yönetiminde politik bir ^{güç} yapmak ve işçilerin sarı sendikacılığın tahakkümünden kurtarmak için DİSK saflarında mücadele" (Dizi 730-18) propogandası içinde gelişen akın sonucu (Özetle) "İşçi sınıfı patronlara karşı vermekte olduğu sınıfsal mücadele karşısında TÜRK-İŞ'in bir engel olduğunu biliyor artık. İşçi sınıfımız bizi iligimize kadar sömüren, aç sefil bırakan, para babaları ve şürekası TÜRK-İŞ yönetimine karşı vermekte oldukları mücadeleleri DİSK bayrağı altında sürdüreceklerini haykırıyorlar. Biz Devrimci GES-İŞ üyeleri olarak, sınıfsal mücadelemizin kokuşmakta olan kapitalizme hizmet eden TÜRK-İŞ içinde değil, işçi sınıfının gerçek örgütü olan DİSK bayrağı altında vereceğiz....." (dizi 730-21) kararında olan TES-İŞ'e bağlı işyerlerini de yanına alarak, TÜRK-İŞ'ten ayrılmış 17 Haziran 1977 tarihli Genel Kurul toplantısında her iki sendika TEKGES-İŞ sendikası adıyla birleşmişlerdir. (Dizi 730-23,24)

1978 yılında TÜRK-İŞ bünyesi içindeki işçiler arasında (YENİ GES-İŞ) sendikası DİSK üyesi olduğunu iddia ederek, örgütlenme faaliyetlerine başlamış, bu sendikamın örgütlenmesine DİSK üyesi bazı sendikaların yardımcı olmasına DİSK Genel ^Merkezince karşı çıkmıştır.

7 Haziran 1979 tarihinde YENİGES-İŞ sendikası akdettiği 1. olağan genel kurul toplantısında DİSK'e ve dolayısıyla TEKGES-İŞ sendikasına katılmayı karar altına almıştır. (dizi 730-40)
28.9.1979 tarihinde ise, YENİGES-İŞ sendikasının TEKGES-İŞ sendikasına katılması DİSK yönetim kurulunca onaylanmıştır. (dizi 730-44)

3- SİYASAL VE İDEOLOJİK HEDEFLERE YÖNELME AÇISINDAN TÜZÜKLERİN İNCELENMESİ:

TEKGES-İŞ Sendikasının kuruluşundan faaliyetlerinin durdurulduğu 12 Eylül 1980 tarihine kadar kabul edip uyguladığı tüzüklerin amaç maddeleri incelendiğinde; Önceleri münhasıran işçilerin yaşam ve çalışma şartlarının geliştirilmesinin hedef alınmış olmasına rağmen daha sonra memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal nizami değiştirme hedefine yönelik illegal faaliyetlere illegal faaliyetlere imkan verecek şekilde tadilat yapıldığı, işçinin daha iyi çalışma ve yaşam şartlarına kavuşturulması için kurulan sendikanın ne şekilde siyasi iktidarı ele geçirilip mevcut iktisadi ve sosyal nizam yerine proleterya diktatoryasının kurulmasını amaç edinen ve legal görünüm altında illegal faaliyet gösteren yasa dışı bir kuruluş haline dönüştüğü görülebilir.

Sendikanın (ELİT-İŞ) adı ile kurulduğu 1973 yılındaki ana tüzüğünün (730-1) hedefler ve prensiplerler başlıklı 3.maddesinde aynen;

"Anayasa ve insan halarına demokrasi ve sosyal adalet ilkelerine ve Atatürk ideallerine bağlı olarak;

a) Üyeleri arasında birlik,beraberlik ve iyi niyete dayalı yardımlaşmayı sağlamak,

b) Üyelerin iktisadi,sosyal,kültürel ve hak menfaatlerine kanunlara ve mevzuata uygun yollarla korumak,

c) Üyelerini devlet daireleri,gerçek ve tüzel kişiler nezdinde temsil etmek,

d) Spor tesisleri,klüpler ve lokaller açmak işletmek,

e) Elektrik sanayininin gelişmesi ve ilerlemesine çalışmak,bu mevzuuda üyelerine düşen vazifelere belirtmek,daha verimli hale gelmelerini sağlamak," denmekte.4.maddede ise "Türkiye Elektrik ihtisal,tevvii ve tesis işçileri sendikası,Milli bir işçi teşekkülü olup siyasetle ilişkisi yoktur.Siyasi yarı ve propaganda yapamaz"denmektedir.Sendikanın adını TEK-İŞ olarak değiştirildiği 1969 yılındaki ana tüzüğün (Dizi 730-6) amaçlar başlıklı 3.maddesinde aynen;

"Anayasa ve insan halarına demokrasi ve sosyal adalet ilkelerine ve Atatürk ideallerine bağlı olarak;

a) Üyeleri arasında birlik beraberlik ve iyi niyete dayalı yardımlaşmayı sağlamak,

" Anayasa ve insan haklarına, demokrasi ve sosyal adalet ilkelerine ve Atatürk ideallerine bağlı olarak;

- a) Üyeleri arasında birlik,beraberlik ve iyi niyete dayalı yardımlaşmayı sağlamak,
- b) Üyelerin iktisadi,sosyal, kültürel hak ve menfaatlerini kanunlara ve mevzuata uygun yollarla korumak,
- c) Üyelerini devlet daireleri, gerçek ve tüzel kişiler nezdinde temsil etmek,
- d) Spor tesisleri, kulüpler ve lokaller açmak, işletmek.
- e) Elektrik sanayiinin gelişmesi ve ilerlemesine çalışmak, bu mevzuda üyelerine düşen vazifeleri belirtmek,daha verimli hale gelmelerini sağlamak.
- f) Bir fert olarak işçinin kendile olan güven ve kuvvetini arttırmak,

g) Milli geliri muntazaman arttırmak ve artan bu milli gelirden işçinin adil şekilde pay almasını sağlamak, mahir ve kuvvetli iş gücü yaratmak." denmekte, 5. maddede ise; Sendikanın siyasetle ilgisinin olmadığı, siyasi yayın ve propoganda yapamıyacağı söylenmektedir.

Sendikanın TEKGES-İŞ adını alıp, DİSK'e katılmasını müteakip 1977 yılında 7. genel kurulda kabul edilen anatüzüğün (730-23 dizi) sendikanın amacı başlıklı 3. maddesinde aynen;

" Üyelerin hak ve yararlarını yasalar çerçevesinde korumak, üyeleri arasında birlik ve dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamak. Hertürlü devlet kuruluşları ile özel ve tüzel kişiler karşısında üyeler adına davranmak, anayasanın sosyal ve iktisadi bölümünde yer alan ilkelerin gerçekleştirilerek Atatürk devrimlerini ve onun ideallerine bağlı sosyal adaleti, toplumsal düzeni kurmak.

Bu nedenle; TEKGES-İŞ sendikası işçi sınıfının ekonomik, toplumsal ve kültürel bakımdan kalkınması ve adil bir düzenin kurulması için herşeyden önce Türkiye'nin tüm koşulları ile tam bağımsız olmasını, hızlı ve toplumcu bir kalkınma yoluna girilmesini zorunlu görür. Bu gerekçe ile de, Türkiye işçi sınıfının anayasada ön görülen değişimlerin gerçekleşmesini sağlayarak devrimci güce kavuşmasını şart koşar.

BU AMACIN İLKELERİ:

a) İşçi sınıfının ve ülkemizin tüm sorunları, tüm bağımsızlığa kavuşan toplumcu bir düzende çözülür, insanın insana,insanın yarattıklarına yabancılaşmadığı, gerçekten özgür olduğu bir düzen ekonomik özgürlüğün yaratılması ile gerçekleşir.

b) Bunun ekonomik alanda birinci koşulu; emekçilerin demokratik yoldan üretim araçlarına sahip oldukları, ülke ekonomisinin yönetimle denetimine doğrudan doğruya katıldıkları, planlı bir düzendir.

c) Toplumcu düzen, merkezi planlama, ileri teknoloji ve hızlı kalkınma ile gerçekleşir. Bunun içinde, öncelikle ağır sanayinin doğal kaynaklarının büyük ulaştırma, ithalat, ihracat işlerinin bankacılık ve sigortacılığın devlet eliyle yürütülmesi şarttır

d) İşçi sınıfı, önündeki devrimci niteliği bilinçli ve örgütlü olarak bilimsel yöntemlerle ortaya koyar. İşçi sınıfının yol göstericisi bilimdir. İşçi sınıfı çağımızın öncü gücü olarak, ekonomik, sosyal ve siyasal alanda tüm emekçilerin mücadelesini yapmak zorundadır.

e) Sendikanın en önemli görevleri gerçek bir eleştiri ortamının oluşturulması ve yaşatılmasıdır. Eleştiri mekanizmasının en etkin bir biçimde çalıştığı örgütler gerçekten demokratik bir yönetim içerisinde çalışan devrimci örgütlerdir. Bu örgütlerde kişiler ululaştırılamaz. Bireylerin çıkarı değil toplumun çıkarı söz konusudur. " denmektedir.

Sendikanın 1979 yılında tadil edilen ana tüzüğü'nün (730-33) dizi) Sendikanın amaç ve ilkeleri başlıklı 3. maddesinde ise ay-

nen; " Kaynağını emeğin yüce değerlerinden, gücünü işçi sınıfından alan TEKGES-İŞ sendikası,

a) İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin mutluluğu için, kendi iş kolunda çalışan işçileri çatısı altında toplayan en büyük görevi oluşturmayı,

b) Henüz örgütlenmemiş, yada örgütlenme olanağına kavuşmamış emekçi sınıf ve tabakaların bu haklarını kullanmalarına yardım ederek örgütsel dayanışma kapsamı içine alınmalarını sağlamayı,

c) İşçi sınıfı bilimine dayalı genel eğitimi yaygınlaştırmayı,

d) Emekçi halkımızın, ülkenin yönetimini ele almasını sağlamakla yönelik, ekonomik, sosyal ve siyasal bilinci geliştirecek çalışmalarda bulunmayı temel amaç sayar.

Bu amacını gerçekleştirmek için,

Ülkemizi ve halkımızı tam bağımsızlığa kavuşturmayı öngören,

Uluslararası işçi sınıfı ile uyumlu çalışmalar yapmayı hedefleyen,

Sosyalist bir düzenin hayata geçirilmesine ilişkin çalışmalarda bulunmayı ilke sayar." denmektedir.

Görüldüğü gibi ilk tüzüklerde , Atatürk ilkeleri rehber edilmiş ve sendika mülkü bir işçi teşekkülü kabul edilmiş iken, siyasal iktidarı ele geçirme hedefine yönelik illegal örgütsel faaliyetlere başlanılması ile faaliyetlere rehber edinildiği söylenen Atatürk devrim ve idealleri bir kenara itilerek işçi sınıfı bilimi gerçek anlamı ile komünizm rehber edinilmiştir; Komünizmin ilkelere rinden olan mülkiyetçiliğin reddi olan enternasyonalizm uluslararası işçi sınıfı ile emekçi halkın ülke yönetimini ele almasını sağlamaya yönelik faaliyetlerde işbirliği ön görülmüştür.

Gene ilk tüzüklerde işçilere dahi iyi çalışma ve yaşam şartlarına kavuşturulmasından ve bunun için yapılması gereken işlerden bahsedilir iken yapılan tadilatla değişen amaç maddesinde ülke yönetiminin emekçi halkın eline geçmesinden ülkenin tam bağımsızlığa kavuşturulmasından bahsedilmeye başlanılmış ve ilk aşamada marksist Leninist ideolojidir; işçi sınıfı bilimine dayalı eğitimin yaygınlaştırılmasından bahsedilmek suretiyle geniş işçi kitlesine aktarılması, mevcut anayasal düzenden memnun olmayan ülkenin kurtuluşuna komünist bir iktidarın iş başına gelmesinde geniş bir taban oluşturmaya çalışılmıştır.

Tüzüklerin amaç maddesine bakıldığında yapılan tadilatın değişen şartlara uymak zorunluluğundan kaynaklanmadığı, buna mukabil ülke yönetimini ele geçirmeye yönelik faaliyet gösteren illegal örgütün gizli amacını kolayca icraya imkan verir nitelikte olduğu görülmektedir.

4- SENDİKAL HAK VE ÖDEVLERİN İLLEGAL AMAÇ DOĞRULTUSUNDA KULLANILMASI:

TEKGES-İŞ sendikasının faaliyetleri değerlendirildiğinde; Sendikal faaliyet görünümü altında ve özellikle Marksist-Leninist öğretisi esaslarına göre kitleler yetiştirmeyi amaçlayan eğitime ağırlık verilerek yürütülen eğitim çalışmaları, eylem, grev ve diğer örgütlerle minasebetler şeklinde sıralanmış olabilecek faaliyetlerinin ilk aşamada mevcut devlet yönetiminden ve uygulanmakta olan ekonomik, sosyal düzenden hoşnut olmayan Marksist-Leninist dünya görüşü ile teşhiz edilmiş bir taban oluşturmak ve ardından siyasal iktidarın ele geçirilmesi amaçına yönelik olduğu görülür.

Örgütün ve sanıkların sendikal amaçlar doğrultusunda değil de, siyasal ve ideolojik bir amaca yönelik olarak faaliyet göstermekte olduğunu ortaya koyacak suç dosyasında mevcut çok sayıda delilden bazılarında temas etmekte yarar vardır.

10-13- Eylül 1975 tarihlerinde yapılan 6. olağan genel kurul toplantısında söz alan DİSK genel başkanı KEMAL TÜRKLER yaptığı

konuşmada aynen:

" Bir işçinin mücadelesi sadece iş yerinde kalırsa bu yeterli olmamaktadır. Faşizm; sermayenin rahat çalışabilmesi için bir zorlama yasasıdır. Kökeni toprak ağalığına oradan da derebeyliğe kadar iner. Burjuva düzeni ise sermayeden yana sermayecilerin temsil ettikleri bir kapitalist düzendir. Bu düzen, bu sömürülme emekçi sınıf iktidara gelmeden değişmeyecektir. Sermaye çevreleri halkı baskı altında tutabilmek için faşist olan 141-142-146. gibi yasaları koymuşlardır. Halkın uyanmasını 12 Mart muhtırası ile önlemeye çalışanlar 14 Ekim seçimlerinde ters yüz olmuşlardır. Şu an başımızda bulunan iktidar bir halk düşmanıdır. Sarı sendikalarla iş birliği yaparak referandumu gengellemek istemekte, işçi halkını ortpas etmeye çalışmaktadır. Haşhaş, ege ve Kıbrıs sorununu çıkma-za girmesi, taviz üstüne taviz verilmesi başımızdaki iktidarın kimlerin uşağı olduğunu göstermezmi? Eğer bunlar milliyetçi işe-ler bu vatan topraklarından tüm amerikan üstlerini ve Amerika'lıla-rı sınır dışına atardı. Bu iktidar ise satılmış, hain ve halk düş-manıdır. Demokratik hak ve özgürlükler için mücadele, halka faşiz-min ne olduğunu, sermayenin emekten yana düzenin ne olduğunu anla-tarak yapılabilir. Böyle olduğu zaman en yakın seçimde halk o sa-tılmışlara cevabını verecek ve onlar defolup gideceklerdir. Bu düzen emekten yana düzen olarak ancak işçi sınıfı ile değişebilir." demiştir.

Sanıklardan MEHMET YILDIRIM ise mealen " Faşizan baskılara karşı daha etkin mücadele edilmesini, işçilerin mücadelesinin salt ekonomik olmadığını" söylemiştir. (Dizi 730-11)

Her iki konuşmadan da anlaşıldığı gibi asıl amacın siyasal iktidarı ele geçirmek olduğu, faaliyetlerin bu yönde yoğunlaştırıl-ması gereğinden bahsedildiği görülmektedir.

TEKGES-İŞ sendikasının 14-17 Mayıs 1979 tarihlerinde yapılan genel kurul toplantısında kabul edilen 2. nolu kararda (dizi 730-34)

" TEKGES-İŞ sendikası olağanüstü genel kurulu ülkemizdeki tüm demokratik güçlerin faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı ilkeli, programlı güç ve eylem birliğinden yana olduğunu birkez daha açıklar.

Genel kurulumuz hükümetin faşizme karşı mücadelede kararsız davrandığını, işçi sınıfının ve emekçi halka dayanmak istemediğini, faşist saldırı ve terör karşısında aciz kaldığını saptayarak bu ko-nuda en bükey görevi işçi sınıfına düştüğünü vurgular.

.../...

DİSK'in 6. genel kurulunda alınmış olan 1. nolu kararın hayata geçirilmesi yolunda bir adım olan DEMOKRATİK PLATFORM çalışmalarının yeniden başlatılarak ilkelerinin saptanmasını ve bir an önce somutlanmasını savunur. " denmekte ; 4. nolu karar da ise aynen :

" TEKGES-İŞ sendikası olağanüstü genel kurulu Türkiye'nin emperyalizme bağımlı geri kalmış bir ülke olduğunu kabul eder. Üyesi bulunduğumuz askeri saldırı örgütü nato'nun bağımlı olduğunu, ikili anlaşmaların ve topraklarımızdaki ABD üstlerinin ulusal bağımsızlığını yok ettiğini ve buna karşı bağımsızlık bayrağını işçi sınıfı başta olmak üzere tüm emekçiler tarafından yükseltilmesinin zorunlu olduğunu belirtir.

Genel kurulumuz ülkemizde başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçi halkın temel hak ve özgürlüklerinin kısıtlı olduğunu, 141. ve 142. maddeler yürürlükte iken gerçek bir demokrasiden söz edilmeyeceğini kabul eder.

TEKGES-İŞ sendikası genel kurulu toplumda demokrasi mücadelesinin başını işçi sınıfının çektiği, yürütülen demokrasi mücadelesi sosyalizm mücadelesinden ayrı düşünülemediğini önemle açıklar.

Bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde DİSK'in savunmuş olduğu ilkelere ve 6. genel kurulda alınmış kararları aynen benimseyen TEKGES-İŞ sendikası olağanüstü genel kurulu bu ilke ve kararları devrimci sendikacılığın gereği sayar. Genel kurulumuz;

- Ülkemizin emperyalizme bağımlı kılan nato, OECD ve enerji ajansı gibi askeri ve ekonomik örgütlerden çıkılması AET ile ilişkilerinin kesilmesi,

- İkili anlaşmaların feshi, askeri üstlerin kapatılarak yabancı askerlerin sınır dışı edilmesi,

- İşçi sınıfının örgütlenmesini ve biliminin açıklanmasını yasaklayan T.C.K.nun 141. ve 142. maddelerinin kaldırılması,

- 12 Mart'tan sonra anayasada yapılmış olan değişikliklerin kaldırılması, 1961 anayasasının eski durumuna getirilmesi,

- Emperyalizme, faşizme; ırkçılığa, siyanizme ve sömürücülüğe karşı mücadele eden dünya ahlaklarının desteklenmesi,

- TRT ve üniversite gibi kuruluşların gerçekten özerk bir duruma getirilmesi,

- Halkımızın üzerindeki ırkçı, şöven baskılara son verilmesi,

- Bağımsız yargı ilkesinin hayata geçirilmesi, olağanüstü yargılamalardan iktisat mahkemelerinin girişiminden vazgeçilmesi,

- Sendikalar yasası, toplu sözleşme, grev ve lokavt yasası, iş yasası, dernekler, toplantı ve yürüyüş gösterileri yasası başta olmak üzere temel hak ve özgürlükleri düzenleyen yasalardaki anti-demokrat hükümlerin kaldırılması,

için mücadele kararı alır. " denmektedir. Görüleceği üzere sanki komünizm tehlikesi mevcut değilmiş gibi, 2 . nolu kararda sadece faşizme, emperyalizme ve şövenizme karşı mücadeleden söz edilmekte, gösterilen hedeflere karşı mücadelede en büyük görevin işçi sınıfına düştüğü, işçi sınıfında bu mücadeleyi sürdürebilmek için demokratik platform çalışmalarının yeniden başlatılmasından yana olduğu söylenilmektedir.

4. nolu kararda ise; Mücadele edilecek hedefler sıralanmakta bu arada en belirgin işçi sınıfının örgütlenmesini ve işçi sınıfı biliminin açıklanmasını yasaklayan 141. ve 142. maddelerin kaldırılmasından bahsedilmektedir. Bilindiği üzere T.C.K.nun 141. maddesi sosyal bir sınıfın diğer bir sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis için veya iktisadi ve sosyal temel nizamları devirmeye matuf faaliyet gösterilmesini ve bu hedefe yönelik cemiyetler teşkilini yasaklamaktadır. T.C.K.nun 142. maddesi ise ; sosyal bir sınıfın diğer bir sosyal sınıflar üzerinde tahakkümü tesis etmek veya memleket içinde müesses , iktisadi veya sosyal temel nizamlarından birini devirmeye matuf propoganda yapılmasını veya bu tip faaliyetlerin övülmesini yasaklamaktadır. İşçi sınıfına tabi örgütlerin sendikalar olduğunun bilindiğine ve buna rağmen işçi sınıfının örgütlenmesini T.C.K.nun 141. maddesi ile yasaklandığı belirtildiğine göre işçi sınıfı örgütlerinden komünist cemiyetlere kastedildiği, işçi sınıfı biliminden ise komünizm propogandasının kastedildiği açıkça ortaya çıkmaktadır.

6.10.Kasım 1979 tarihleri arasında yapılan yönetim kurulu 1. olağan toplantısında okunan çalışma raporunda (dizi 730-47) emekçi halkların mücadelesi sürüyor. başlığı altında dünyanın sosyalist sistem, ulusal bağımsızlık mücadelesi veren halklar ile emperyalist- kapitalist sistemin içinde ve ona bağımlı bir ülke olduğu, emperyalist- kapitalist sistemin çökmekte olduğu Türkiye' nin emperyalizme karşı Türk ulusal kurtuluş savaşı veren bir ülke olarak yıllardan beri izlenen ve komünist politikalar sonucunda haklarımız açısından utanç verici bir konuda bulunduğu, işsizlik ve pahalılığın her geçen gün arttığı, işçilerin, tüm emekçilerin ekonomik ve demokratik haklarını kullanamadığı, burjuvazinin ideolojik saldırısının yoğunlaştığı, emekçilerin gerçek kurtuluşunun ancak kendi eserleri olacağı söylendikten sonra, Türkiye işçi

sınıfının ve yandaş emekçi kitlelerin bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi 12 Mart günü faşist uygulamalara MC gibi gerici faşist iktidarlara karşı gelişmiş güçlenmiştir. denmekte ; işçilerin, emekçilerin gerçek kurtuluşun ancak kendi eserleri olacağı tekrar edilerek kişilere ve kendi örgütümüzdeki örgütlere umut bağlamakla çikar yol, değildir, denedikten sonra sunuş bölümünün son kısmında aynen:

".... önümüzdeki günler daha büyük mücadeleleri de beraberinde getirecektir. Buna kimsenin kuşkusu olmasın. Türkiye'de her devrimci, her ilerici ve her demokratı bekleyen bu zor ve çetin günlerin aşılması sağlam ve kalıcı bir birlikten geçecektir.

Böyle bir ortamda tüm ilerici, devrimci, yurtsever ve sosyalist kişi ve kuruluşlara önemli görevler düşmektedir. Gün örgütlenme ve örgütlü siyasi mücadele verme günüdür.

Sonuç olarak enerji işçilerine ekonomi, demokratik mücadelesi ancak sendikamız çatısı altında örgütlü birlikle olacaktır.

Yaşasın enerji işçilerininin tek sınıf ve kitle örgütü TEKGES-İŞ .

Yaşasın işçi sınıfının öncülüğündeki demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm mücadelesi.

Yaşasın işçi sınıfının biricik sendikal örgütü DİSK ..." denmekte ve sosyalizm gerçekleştirilmesi için mücadele edilmekte olduğu vurgulanmaktadır.

Gene (Değerli mücadele arkadaşlarım, değerli basın emekçileri) başlıklı ve metninden genel yönetim kurulu toplantısında okunduğu anlaşılan bildirinin son bölümünde (730-49 dizi) aynen:

Değerli arkadaşlarım,

Emperyalizmin ve işbirlikçilerininin saldırılarını püskürtmenin güvencesi, işçi sınıfının birliği, örgütlü mücadelesidir.

Toplu sözleşme döneminde girdiğimiz böyle bir ortamda zorlu bir mücadele bizleri bekliyor. Birliğimizi pekiştirelim. Burjuvazinin aramıza ekmeğe çalıştığı ayrılık tohumlarına karşı ayanık olalım.

Enerji iş kolunda tüm sınıf kardeşlerimizin birliğini sendikamızda DİSK'in bayrağı altında sağlama görevi bize düşüyor. Görevimizin bilinci ile hareket edecek ve mücadele bayrağımızı yükselteceğiz.

Sınıf düşmanlarımız pusuda bekliyor, bizlere tuzak kurmaya çalışıyorlar. Bu tuzaklara düşmeyeceğiz, adımlarımızı sağlam atacak, mevzilerimizi terk etmeyeceğiz.

.../...

Biz işçi sınıfıyız, bizi kurtaracak olan kendi örgütlü gücümüz ve mücadelemizdir. Örgütlendiğimiz ölçüde güçlü, güçlü olduğumuz ölçüde mücadeleciler olacağız. "

Biz işçi sınıfıyız, kurtuluşumuz kendi iktidarımızda SOSYALİZM dedir. Sosyalizmi kıracak güç biziz. Engelleri bu güçle bir bir aşarak burjuvazinin faşist barikatlarına bir bir yıkarak kurtuluşumuza doğru, sosyalizme doğru yürüyeceğiz.

İşçi sınıfının kurtuluş yolu olan bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi bizim güçlü kollarımızda yükselecektir. Bu uğurda mücadele bayrağını elden düşürmeyeceğiz.

- Yaşasın DİSK .

- Yaşasın TEKGES-İŞ

- Yaşasın SOSYALİZM " denmekte ve hedefin işçi sendikalarını kullanarak siyasal iktidarı ele geçirmek olduğu bir defa daha ortaya konmaktadır.

29.12.1976 gün ve 1976/23 sayılı genel başkan ve genel sekreter imzası ile yayınlanan yenyıl kutlama mesajında (dizi 730-38) aynen:

" Kapitalizmin ulusallıktan soyutlanıp, uluslararası boyutlara eriştiği faşizmin; kapitalist sömürünün jandarmalığını yaptığı sermayenin; çok çalıştırma, az ücret ödeme ve daha fazla üretim parolasını kullandığı ve de doyumsuzluğunu emekçilerin sırtına yükleyebilmek için kamu oyunu oluşturmak amacıyla sözde işçi kuruluşlarının desteğini aldığı, tüm bunların gerçekleşmesi uğruna kanların döküldüğü bir yılı daha geride bıraktık.

Tüm emekçilerin ezilmesine yönelik bu faktörlere rağmen; 1. Mayıs şahlanışları, DGM engellemeleri gibi küçümsenemeyecek aşamaları gerçekleştiren eylemlerin kahramanlarının doğduğu bir yılda olmuştur. Geride bıraktığımız bu kanlı olayların doruğuna eriştiği 1976 yılı.

Sermayenin iktidarına son vermek, emekten yana bir iktidar oluşturmak için verilen savaşta başarıya ulaşmanın gereklerine ve koşullarına inanmış vede bu inanç içinde bütünleşmiş olarak gireceğimize inandığımız , tüm emekçi kardeşlerimizin yeni yılını kutlar 1977 yılının emekçilerin yılı olmasını dileriz." denerek , faaliyetlerinden ve ortaya konulan eylemlerden beklenen amacın emekten yana bir iktidarın oluşturulması, sosyalizmin kurulması olduğu söylenmektedir.

A- EĞİTİM FAALİYETLERİ :

TEKGES-İŞ sendikası yönetim kadrolarını ele geçiren; illegal örgütün nihai hedefine ulaşabilmek için özellikle eğitime ağırlık verdiği görülmektedir.

TEKGES-İŞ sendikasının eğitim faaliyetleri; yürüttüğü mücadele stratejisi içinde, işçileri kitle halinde eylemlere itici tek yönlü bilinçlendirme ve beyin yıkama faaliyeti şeklinde olup, örgütün çalışma şeklini ulaşabilmek istenen amacı ve ideolojik yapıyı ortaya koyan faaliyetlerdir.

TEKGES-İŞ sendikası sosyalist rejim kurulması için işçi sınıfına gerekli olan politik bilinci düzenlediği seminerler, eğitim çalışmaları ve yayınları ile vermeye çalışmıştır. Eğitim çalışmalarının niteliği ve eğitimden umulan faidenin açıklandığı yazıların incelenmesi, sendikanın işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasının sağlamanın ötesinde işçi sınıfı öncülüğünde yapılacak sınıf mücadelesi sonucu, proleterya diktatörlüğü kurulması amacına yöneldiklerini ortaya koymaktadır.

Gerek tüzüklerinde, gerekse tüm faaliyetlerinden işçi sınıfının öncülüğünde, diğer emekçilerinde katkısıyla gerçekleştirilecek bir ihtilal sonucu üretim araçları üzerindeki mülkiyetin, toplumsal mülkiyete dönüştürülmesi olduğu ve var olduğunu söyledikleri kapitalizmin yıkılarak yerine işçi sınıfı diktasına dayalı, sosyalizmi kurmaya amaç edindiklerini açık şekilde anlayabiliriz.

TEKGES-İŞ sendikası " Devrimci teori olmadan devrimci pratik olmaz" diyen Lenin'in bu ilkesinden hareketle amaç edindikleri sosyalist devrimin öncü gücü olan işçi sınıfının sosyalist ihtilalin temel gücü olan işçilerden kendileri için sınıf olma bilincinin uzlaşmazlığı fikrinin uyandırılıp, zihinlerde perçinlenmesini ve ihtilalci ruha kavuşmuş militanlar olarak yetiştirilmesine imkanlar ölçüsünde gayret göstermiştir.

Gerek DİSK gerek bağlı sendikalarda bir bütün olarak ve DİSK'in denetimi altında uygulanan eğitim seminerlerinde; mevcut düzenin sömürü düzeni olduğu, sermaye sınıfının işçilerin sömürüldüğü, Devletin sermaye sınıfının sömürü aygıtı olduğu, işçilerin artı değerlerinin kapitalist sınıf tarafından alındığı, kapitalist sistem içinde işçilerin sömürülmesinin önlenemeyeceği, bu nedenle işçi sınıfının kapitalizmin ve sermaye sınıfı ile uzlaşmasının hiçbir zaman mümkün olamayacağı, işçi sınıfının ekonomik mücadele yanında, politik ve ideolojik mücadelesinin en öfkeli bir biçimde sürdürmesi gerektiği, işçi sınıfının ancak kendi iktidarları olan sosyalizmi gerçekleştirmek suretiyle sömürülmekten kurtulabileceği, toplu sözleşmelerle sömürünün ortadan kaldırılmayacağı, sınıf mücadelesinin sömürünün ortadan kalkıncaya kadar devam edeceği, işçi sınıfının bir bütün olarak kapitalist sınıfla karşı karşıya bulunduğu, kapitalist sınıfın siyasal örgütlenme biçimi olarak devletin elindeki bütün baskı araçları ile mülkiyet düzenini koruma gö-

revini üstlenmiş olduğu ve böylece işçi sınıfı üzerindeki sömürüye baskınında eklendiği, işçi sınıfının sömürüyü azaltma, sömürü ve baskıyı kaldırmak için mücadele ettiği, bu mücadele araçları ve yollarından birinin grevler olduğu, işyeri grevlerinin sınıf mücadelelerinde tabanca, iş kolu grevinin tüfek, genel grevin ise ağır top olduğu, ağır topun kullanma zamanının iyi seçilmesi ve bunun sonuç almanın hemen hemen kesin olduğu ve yeterli gücün sağlandığı zaman kullanılması gerektiği, özgür ve eşit halk eğitiminin yollarının insanın insan tarafından sömürülmesine dayalı bir toplumda tıkanmış olduğu, eğitim, öğretim ve kültür alanlarında var olan tüm ayrıcalıkların daha temelinden üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin yarattığı, bunun ise emek ve sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişkinin sonucu olduğu, toplumsal olayları açıklayan tek evrensel bilimin işçi sınıfı bilimi olup bu evrensel bilimin kitlelerde kök salıp yaygınlaştıkça tarihin son toplum değişiminin kapısının çalınacağı ve kapitalist sömürü düzeninin yerine sömürsüz sosyalist bir toplum düzeninin alacağı, yeni düzende her türlü kötülüğün ortadan kalkıp işçi sınıfının mutluluğa kavuşacağı, eğitim seminerlerine iştirak eden işçilere ve muhtelif yayın organları ve konferanslar ile de tüm emekçilere devamlı surette aktarılmış ve onlarda kapitalizm ve kapitalist sisteme ve sermaye sınıfına karşı düşmanlık hisleri yaratılarak bu sistemin ihtilalçi metodlarla işçi sınıfı öncülüğünde yakılıp işçi sınıfının kurtuluşu olarak nitelendikleri sosyalist bir düzenin kurulması yolunda devamlı surette bilinçlendirmeye çalışmışlardır.

TEKGES-İŞ Sendikasının işçilere yönelik eğitimden güttüğü amacın ortaya konması açısından, 14-17 Mayıs 1979 tarihleri arasında yapılan genel kurulda alınan eğitim, sağlık ve beslenme başlıklı 10 nolu kararda: (Dizi 730-34)

"TEKGES-İŞ Sendikası olağanüstü Genel Kurulu, Ülkemizde var olan eğitim sisteminin demokratikleştirilmesinin zorunlu olduğunu belirtmiş, şimdiki eğitim sisteminin egemen sınıfların elinde sömürüye hizmet eden insanlar yetiştirmede bir araç olarak kullanıldığını kabul eder." denmektedir. Görüleceği üzere sendika mevcut eğitim sisteminin taraflı ve egemen sınıflara hizmet eder nitelikte kabul etmekte ve kesinlikle değiştirilmesi gereğine inanmaktadır.

Keza 6-10 Kasım 1979 tarihleri arasında yapılan yönetim kurulu toplantısında okunan çalışma raporunun (Dizi 730-47) eğitim neden gereklidir başlıklı bölümünde:

"Özetle, daha ilk okuldan başlayarak eğitim kurumlarında yetiştirilen öğrencilere hem ileride sahip olacakları meslekle il-

gili bilgi verilir, hem de mevcut sömürü düzeninin sürmesi için çalışanların bu sömürü çarkına karşı çıkmaları için gerekli ideoloji verilir..... Burjuvazinin dünyaya bakış açısı, gözlüğü gibi işçi sınıfında kendi bakış açısı ve gözlüğü vardır. Bu gözlüklerle dünyaya baktığınızda artık sömürü diye bir katı gerçeği görürüz; Sınıflı bir toplumda yaşadığımızı görürüz. Bu sömürünün sürmesi için kurulmuş baskı makinalarını (Ordu, polis, hapishane ve mahkeme) yalan değirmenlerini (TV, radyo, boyalı basın, sinema vb.) bütün çıplaklığı ile görürüz. Daha da önemlisi bize değişmez diye gösterilen düzenin değişebilir olduğunu her şeyin değiştiğini ve değiştirilebileceğini görürüz, artık teslim olmak değil mücadele etmek gündemdedir.... değiştirmek için mücadele etmek... Devrimci sendikalara düşen görev işçi sınıfının burjuvaziye karşı sürdürdüğü ekonomik, demokratik, mücadelesinin en iyi şekilde verilmesini sağlamak olduğu gibi temel olan politik mücadele için üyelerini bilinçlendirmek, eğitmek ve bizzat anti-faşist mücadele içine sokmaktır...."dendikten sonra (ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE TEKGES-İŞ EĞİTİM DAİRESİNİN EĞİTİM PROGRAM TASLAĞI) başlığı altındaki bölümde: İşçi sınıfının burjuva sınıfa karşı mücadelesinin ekonomik-demokratik mücadele, politik mücadele ve ideolojik mücadele olmak üzere üç düzeyde sürdüğü, ekonomik demokratik mücadelenin kendi başına sömürüyü ortadan kaldırmaya yetmeyeceği, bu nedenle politik mücadele verilmesi gerektiği ekonomik-demokratik mücadelenin, politik mücadeleye bağımlı kılınması gerektiği belirtilerek, işçilere öğretilmesi gereken konular aynen:

- "a)- Sınıf nedir?
- b)- Sınıf mücadelesi nedir?
- c)- Sömürü nedir?
- d)- Sömürüyü artırmak için kapitalistlerin başvurduğu yöntemler nelerdir?
- e)- Devlet nedir? (Kapitalist Devlet)
- f)- Emperyalizm nedir?
- g)- Türkiyenin emperyalist ve kapitalist sistem içindeki yeri?
- h)- Türkiye'de egemen sınıfların durumu?
- ı)- İşçi sınıfı ve diğer emekçilerin durumu?
- j)- Faşizm nedir?
- k)- Sınıf ve kitle sendikacılığı nedir?
- l)- Anti-Faşist, Anti-Emperyalist mücadele, Sendikalara düşen görevler nelerdir?
- m)- Anti-Kapitalist mücadelede sendikaların görevi?
- n)- Toplum biçimleri?" şeklinde sıralanmaktadır. İdeolojik mücadele açısından ise; Egemen sınıfların ideolojilerine kar-

şı işçi sınıfı ideolojisini hakim kılmak için verilen ideolojik mücadeleyi etkin kılmak üzere, eğitim programlarının hazırlanması, ideolojik mücadelenin de politik mücadeleye tabi kılınmasını sağlayacak çalışmalar yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir. Görüleceği üzere tamamen marksist-leninist bir yaklaşımla mevcut eğitim sistemimiz burjuva sınıfının hak ve menfaatlerini korumak üzere müesseseler olarak gösterilmekte, ordu, polis, adliye işçi sınıfı üzerinde birer baskı makinası olarak nitelendirilmektedir. Keza eğitim program taslağında da işçilerin sendikal hak ve ödevlerine ilişkin hiçbir konuya yer verilmediği, eğitim programının tümüyle Marksizm-leninizmi öğretme amacına yönelik olduğu görülmektedir.

6. Dönem Genel Kurul Çalışma Raporunun (nasıl bir eğitim olmalı) başlıklı bölümünde (Dizi 730-50)

"Eğitim bir düzen ve siyasal iktidar sorunudur. Yönetimde halktan yana işçi ve köylü kitlelerin ağırlığında bir iktidar olmadıkça diğer bütün sorunlar için olduğu gibi eğitim sorunu içinde halka dönük kesin bir çözüm beklenemeyeceği sürece eğitim alanında yapılacak her türlü reform nitelikli yenileştirmenin bir anlamı olmayacaktır. Bir kez daha tekrarlamakta yarar vardır. Eğitim diğer bütün üst yapı kurallarıyla kesin olarak ekonomik yapının izlerini taşır." denmekte ve eğitim sorununun siyasal iktidar sorunu ile birlikte mütalaa edildiği ve eğitimin siyasal iktidarı ele geçirmede bir araç olarak kullanılacağı görülmektedir.

B- EYLEM VE FAALİYETLERİ:

a)- 15-16 Haziran 1970: DİSK'e ait iddianamenin 640,653 ncü sahifelerinde yer alan ve özellikle İSTANBUL ile KOCAELİ'nde üç kişinin ölümü, yüzlerce kişinin yaralanması ve bir çok tahripelere sebep olan 15-16 Haziran 1970 olaylarının daima zihinlerde canlı tutulması ve eyleme kışkırtılan işçilere örnek gösterilmesi maksadı ile DİSK tarafından icra edilen kutlamalar ve diğer faaliyetler çerçevesi içinde sendikaların yayın organının da bu konuya yer vererek; (Özetle) "15-16 Haziran Ülkemizdeki sosyal, ekonomik ve politik gelişmeler sonucu devrimci birikimin oluşturduğu ülkemiz işçi sınıfı tarihinin en büyük kitle eylemlerinden birisidir. Bu tarihi gün, her yıl dönümünde yeni yeni 15-16 Haziran eylemlerine hazırlamak için anılmaktadır.....15-16 Haziran işçi sınıfının ve onun yapıcı, yaratıcı, yenilgi bölmeyen büyük gücünü tanımak isteyenlere karşı ağır bir darbe olmuştur. 15-16 Haziran, devrimci sendikacılığın önemini gözler önüne sermiş, işçi sınıfı birliğini sulandırmak isteyenlere çok önemli bir ders vermiştir. 15-16 Haziran demokrasi mücadelesinde, temel güç ve en büyük güvencenin işçi sınıfı olduğunu en açık biçimde vurgulamıştır...." (Dizi 739-

9) denilerek konunun önemi belirtilmiş bu eylemle ilgili olarak İSMAİL GÜZEL ise konuşmasında; işçi sınıfının 15-16 Haziranlarda, 1 Mayıs'tan DGM direnişlerinden 20 Martlardan çıkardığı derslerden, emperyalizme ve faşizme karşı ortak görüşleri paylaştıkları." (Dizi739-9 Sahife:4) ifade etmiştir.

b)- 16 Eylül 1976 DGM DİRENİŞLERİ:

DİSK'e ait iddianamenin 653-656, sahifelerinde yer alan; 16 Eylül 1976 tarihli Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarılarının kabulünün engellenmesine yönelik direniş çağırısına uyarak DİSK'e bağlı eyleme katılan sendikalar yanında yerini almıştır. Bu eyleme iştirak etmeleri sebebi ile işten çıkarılan işçileri yeniden işe yerleştirilinceye kadar maddi olarak desteklenmesi doğrultusundaki DİSK kararına uyarak, her üyeden 120,-TL dayanışma aidatı toplanmıştır. (Dizi 734-1) 29 ARALIK 1976 tarihli genelgede (Özetle) DGM engellemelerinin küçümsenmeyecek aşamalar..." (Dizi 734-2) olduğu belirtilmiş sendikaların kasım 1979 tarihli ve 11 sayılı yayın organında ise (Özetle)"...Genel yönetim kurulunun, başta DGM'ler ve diğer anti-Demokratik tüm girişimlere karşı işçi sınıfının DGM lerin hortlatılmasına geçit vermeyeceği..."(Dizi 737-10) belirtilmiştir.

c)- 5 OCAK 1979: KAHRAMANMARAŞ'ta meydana gelen olaylar ve bu olaylar üzerine 13 ilde Sıkıyönetim ilan edilmesi üzerine, DİSK'in almış olduğu eylem kararını bir genelge ile yayınlamak",... Tüm teşkilatın ve üyelerin üst örgüt olan DİSK'in yetkili kurullarını almış olduğu bu kararlar uymasını ve kararların gereklerinin bir disiplin içinde yerine getirilmesini..."(Dizi 734-3) istemiştir.

d)- 20 MART Faşizme ihtar eylemi: DİSK'e ait iddianamenin 656-660 sahifelerinde yer alan ve yurt çapında bir genel grev provası şeklinde tezahür eden bu eylemin içinde de fiilen yer almıştır. Bu hususta İstanbul şubesine ait çalışma raporunda "1...Faşist katliama, faşist tırmanışa karşı konfederasyonumuz DİSK'in gerçekleştirdiği ve diğer demokratik güçlerce desteklenen görkemli iki saatli işi bırakma eylemine şubemizde katılmıştır. Tüm işyeri temsilcileri acele olarak toplantıya çağırılmış ve gerekli direktifler verilmiştir....." (Dizi 730-51 Sahf.38-39) cümleleri ile ifade edilmiştir.

e)- 1 Mayıs 1976 : DİSK'e ait iddianamenin 662-666. sayfalarında mahiyeti detaylı olarak açıklanan 1 Mayıs 1976 gösterilerine fiilen iştirak etmiştir. Bu hususta sendikaların istanbul şubesinde yayınlanan çalışma raporunda (Özetle) "1 Mayısın önemi çok büyüktür 1924 den 1976 a kadar işçi sınıfımızın uluslararası işçi sınıfı için son derece önemli bir gün olan 1 Mayıs'a yığinsal olarak kutlayamamıştır. 1 Mayıs 1976 yılını burjuvazinin bu çemberinde

kırmış ve Taksim alanı tüm Ulusal demokratik güçlerin bir araya geldiği bir mücedele platformu oluşturmuştur. 1 Mayıs 1976 ya şubemizde tüm gücü ile katılmış ve böylece bir günde onurlu yerini almıştır."(Dizi 730-51 Shf.11) denilerek bu husus belirtilmiştir.

f)- 1 MAYIS 1977: DİSK'e ait iddianamenin 666-675 nci sahifelerinde yer alan ve İstanbul'da 36 kişinin ölümü ile sonuçlanan gösterilerde fiilen katılmıştır. Bu gösterilere katılımın sağlanması bakımından sendika bünyesinde kutlama komiteleri oluşturulmuş, (Dizi 734-4-6) ve bu eylemde hazırlanacak pankartlar ile atılacak sloganların DİSK tarafından tesbit edilmesi üzerine (Dizi 734-7-8) şube başkanlıklarına bu karar doğrultusunda hazırlıklar yapılması" (Dizi 734-9) tamim ile duyurulmuştur. İSTANBUL Şubesine ait çalışma raporunda bu eylemle ilgili olarak; (Özetle) "...Şubemiz işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta yerini almış ve enerji işçilerini onurlu temsilciliği görevini yerine getirmiştir...." (Dizi 730-51 Sahife:38) denilerek, eyleme aktif olarak katıldığı ifade edilmiştir.

g)- 1 MAYIS 1978 : DİSK'e ait iddianamenin 675-693 sahifelerinde yer alan 1 Mayıs 1978 eylemi hazırlıkları ile ilgili olarak DİSK genelgesinin yayınlanması (Dizi 734-14,15) üzerine bu eylemle ilgili hazırlıklara DİSK'in genelgesi doğrultusunda başlanması tüm teşkilata önemle duyurulmuştur. (Dizi 734-16) bu eylemle ilgili olarak sendika genel merkez ve şubelerinde kutlama komiteleri oluşturulmuştur. (Dizi 734-17,18) bu eylemle ilgili sendika yayın organında "1978 1 mayıs işçi bayramı önceden hazırlanan bir program uyarınca görkemli bir disiplin içinde kutlandı... denilmiş ve 1 Mayısın doğuşundan 1978'e kadarki safahatına" geniş şekilde yer verilmiştir. (Dizi 734-20)

h)- 1 MAYIS 1979 : 1 Mayıs 1979 eylemi için 1978 yılından hazırlık çalışmalarını başlatan TEKGES-İŞ sendikası bünyesi içinde eylem ile ilgili olarak kutlama komitelerini oluşturmuştur. (dizi 734-21,23) bu eylemle ilgili olarak bir genelge yayınlayan TEKGES-İŞ sendikası (özetle) " Tüm şubeler buldukları bölgelerde 1 Mayıs'ın yalnız İstanbul'da 1. mayıs alanında yapılacağını başka hiçbir il veya ilçe'de yapılamayacağını kamu oyuna duyuracak ve üyelerimizde buldukları mahalde hiçbir suretle düzenlenecek toplantılara katılmayacaklardır.... 58 demokratik kitle örgütü 1 Mayıs'ı DİSK'le beraber İstanbul'da yapmak kararı almıştır. Çeşitli bölgelerde 1 Mayıs'ı kutlama izni alınsa bile bu yörelerde kutlama yapılmayacak DİSK'le birlikte yalnız İSTANBUL 'da kutlamaya katılacaklardır.... (dizi 734-20) kararı ile bu eylemde DİSK genel merkezinin eylemci tavrını desteklediklerini açıklamışlardır. Yapılan hazırlıkla meydana DİSK tarafından bildirilen listeler doğrultusunda pankartlar

hazırlanmış ve atılacak sloganlar bir tamim ile duyurulmuştur. (dizi 734-28) anılan tarihte DİSK yürütme kurulunun işçileri askerlerle çatışmaya kışkırtıcı bir politika izlemesi üzerine sonuçta 1 Mayıs 1979 günü İstanbul'da sokağa çıkma yasağı ilan edilerek, DİSK yürütme kurulu bu tutumlarından dolayı tutuklanmıştır. Sendikanın yayın organında DİSK genel başkanı ABDULLAH BAŞTÜRK'ün 1 Mayıs 1979 ile ilgili beyanlarına yer veren (dizi 737-8) TEKGES-İŞ sendikası 1 Mayıs tutuklularının serbest bırakılması için başbakanlığa yönelik bir imza kampanyasını başlatmıştır. (dizi 734-30, 31)

i)- 1 Mayıs 1980 : DİSK'e ait iddianamenin 660-662 sayfalarında yer alan bu eylem başlangıçta 1 Mayıs gösterilerinin icrasına yönelik hazırlıkların yapılması şeklinde gelişmiş, bilahare gösterilere izin verilmemesi ile 30 Nisan 1980 tarihinde ülke çapında uygulanan bir genel greve dönüşmüştür.

Bu eylemle de ilgili olarak ta sendika bünyesi içinde kutlama komiteleri oluşturulmuş (dizi 734-32) ve DİSK çerçevesi içerisinde eyleme iştirak etmiştir. (dizi 734-34) sendikanın Haziran 1980 tarih ve 15. sayılı yayın organında bu eyleme geniş şekilde yer verilerek (özetle) tüm baskı ve yasaklamalara karşın 1 Mayıs Türkiye'nin dört bir yanında demokrasi güçlerince kutlandı... Bu gösterilerde demokratik güçlerinin eylem birliği konusunda ileri adımlar atıldı. 1 Mayıs'ın engellenemeyeceği ve yaşatılacağı gösterildiği Türkiye çapında yapılan bu kutlamalarla 1 Mayıs ülke çapında kitlelere mal edildi.... Tüm Türkiye 1 Mayıs alanı haline getirildi (dizi 737-12) denilmiştir.

C- DİĞER ÖRGÜTLERLE İLİŞKİLER:

a) Yurt içi kuruluşlar ile ilişkiler:

TEKGES-İŞ sendikasının yurt içinde dernek ve kuruluşlar ile ilişkiler tesis ettiği bu sendika merkezinde yapılan aramalarda ele geçen dergilerin tetkiki sonucu anlaşılmıştır. Bu kuruluşlarda barış derneği (dizi 735-9...16) TMMOB (dizi 735-18-19-20) TÜM-DER (dizi 735-21.22) TÜMÖD (dizi 735-23,24) TÖB-DER (dizi 735-25-26) ile muhtelif çapta ilişkiler içinde bulunan TEKGES-İŞ sendikası bu ilişkiler meyanında:

Hazırlanmakta olan " İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜ'nün yasalaşmasının önlenmesi maksadı ile DİSK'e bağlı bazı sendikalar ile birlikte TÜM-DER , TMMOB, TİB, ÇIRAK-DER, İKD, istatistikçiler derneği, TÜS-DER, GENEL-DER, TÛTED, TÖB-DER ve İGD ile ilişkilerini askıya almış olmasından dolayı sendikanın Ankara şube başkanının onur kuruluna verilmesi DİSK tarafından istenmiştir, (dizi 735-5) bu konuda

ANKARA şube başkanlığınca yapılan cevabi yazıda ise (özetle) İGD ile müşterek imzalanan " Amerikan üstlerine hayır " başlıklı ve iş müfettişleri ile ilgili bildirimlere gerek konfederasyonun gerekse sendikanın genel ilke ve politikalarına uygun ve anti-faşist anti-emperyalist bir öz taşıdığı için... imzalandığı belirtilmiştir. (dizi 735-6) bunun dışında sendikanın barış derneğine ait toplantılara katıldığı (dizi 735-16,17)

TMMOB nin işi bırakma eylemini desteklediği (dizi 735-19) TÖB-DER'in tutuklu yöneticilerinin serbest bırakılması için imza kampanyası açtığı (dizi 735-25) 5 Ocak 1979 eylemi ile ilgili olarak DİSK'e bağlı sendikalar ile 43 dernek birlikte eyleme çağırısı bildirisini yayınladığı (dizi 735-29) Sivas'ta meydana gelen bu olayla ilgili olarak TÖB-DER, TÜM-DER, KÖY-KOOP, POL-DER, ve DEV-GENÇ ile müşterek bildiri yayınladığı anlaşılmıştır. Legal görünüşlü bu derneklere tesis edilen ilişkilerin yanı sıra 12 Eylül 1980 tarihinden sonra yapılan operasyonlar sonucunda TEKGES-İŞ sendikasının Ankara şube başkanı ALPASLAN BAYRAMGİL sendikada görevli NURİ SÖNMEZER genel merkez görevlisi HAYRİ ATA ve uzman görevli BAHATTİN ASLAN'ın yasa dışı TKP örgütü üyesi olduğu (dizi 735-45) anlaşılmıştır. Ayrıca sendikada yapılan aramalarda halkın kurtuluşu (dizi 735-46) ve devrimci-sol (dizi 735-47) adlı yasa dışı örgütlere ait yayınlar ele geçirilmiştir.

b) Yurt dışı ilişkiler:

TEKGES-İŞ sendikası uluslararası alanda merkezi Cenevre'de bulunan uluslararası kimya ve genel işçi sendikaları federasyonu (İCEF)'e

Bu ilişkinin yanı sıra DİSK aracılığı ile TEKGES-İŞ sendikasında ÖZCAN ERDEM'in CGT tarafından organize edilen yurt dışı eğitime katıldığı.... (dizi 736-53) anlaşılmıştır.

D- DİSK İÇERİSİNDEKİ POLİTİK TUTUM:

Türkiye'de Marksist-Leninst bir proleterya diktatörlüğünün kurulacağına kesin gözle bakılıp bu konudaki usul tartışmalarının yapıldığı DİSK içerisinde TEKGES-İŞ sendikası DİSK'in genel merkez politikasını destekleyen bir tutum izlemiştir.

Cephe tartışmalarının yapıldığı Ören toplantısında söz alan TEKGES-İŞ genel başkanı SEHAHATTİN SAYIN konuşmasında (özetle) bizden beklenen kısa vadede işsizliğe, pahalılığa, yokluğa, kuyruğa, soğuğa, faşist saldırılara, işçi memur kıyımlarına, emperyalistlerin ekonomik dayatmalarına çanak tutan gereci ve baskıcı yönetime karşı olduğumuzu kamu oyna iletmemiştir.... ancak tüm kamu oyu DİSK'in işçi sınıfının tek devrimci sendikal örgütünün netileğini

savaşkan geleneğini ve örgütlü gücünün yenilmezliğini bilmektedir. O halde, gerici baskıcı yönetime karşı olduğumuzu tekrar tekrar açıklamamızın bir anlamı varmıdır....? DİSK anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-şövenist tüm güçlerin gerektiğinden işçi sınıfının örgütlü gücünün yönetiminde güç ve eylembirliğine çağırmaya yetkili tek ve en etkin demokratik kuruluştur.

Yoğunluğu giderek artan ve üzerimize yönelen baskı ve saldırılar karşısında tüm halk güçlerini işçi sınıfının mücadele bayrağı altında toplamaya çalışıyoruz. Bizleri Güney Amerika türü askeri diktatörlük girişimine karşın uyararak eyleme çağırıldığımızda, işçi sınıfımızın öncülüğündeki halk güçlere saflarında birlikte mücadeleye davet ediyoruz. Kitlelerin işçi sınıfından, dağınık bulunan toplumsal muhalefeti toparlayarak siyasal iktidarın sömürüye dayanan ekonomik politikasını ve azgın gerici saldırılarını göğüslemesini çeşitli mücadele yöntemleri ile baskısız, sömürsüz, insanca yaşanan bir topluma ulaşma uğraşına girmesini beklediğini biliyoruz. Ancak unutulmaması gerekirkirki.... DİSK işçi sınıfı partisi değildir.... ve şu anda girmiş olmamız gereken mücadele düzeninin içinde değiliz. DİSK işçi sınıfının siyasi partise değildir. Ancak DİSK işçi sınıfı partisinin oluşturulmasında oldukça önemli rolü olacak güç ve nitekte demokratik bir sınıf ve kitle örgütüdür. Bu anlamda DİSK toplumsal koşulların zorlandığı bazı siyasal ödevler üstlenmek zorundadır. Bence yönetimimiz sınıfımızın çıkarlarının neler olduğunu bilendir. Ve sorunların çözüm yöntemlerine doğru kavramış bir yönetimdir. Yönetimimize inanıyorsak onlara omuz ve güç verelim.... gelen mücadele günlerinde örgütümüzün gerekli güçlenmeyi yapabilmesi için her dönemde olduğundan fazla bütünlüğe ihtiyacımız var. Benim somut olarak yapacağım öneriler....

- Büyük kitle eylemlerinin bir zincir halinde birbirini izlemesi

- Kitleleri mücadelede hedef gösteren yoğun ajitasyon, propoganda çalışması,

- DİSK'in onayı ile belirlenecek kent ve bölge ölçeğinde genel direnişler,

- 1 Mayıs'tan önce zamanı, süresi ve biçimi DİSK tarafından belirlenecek genel grev,

- Genel grev'in arkasından yoğunlaşabilecek saldırıları göğüsleyabilmek için.... gereken savunma yöntem ve örgütlenmesine ilişkin taktik kararlar.... alınmasıdır.... (dizi 734-41) demıştır.

DİSK'in 7. genel kurulunda karar altına alınması maksadıyla 7. maddelik karar önerisi veren (dizi 734-44) TEKGES-İŞ adına bu

toplantıda konuşan MEHMET YILDIRIM (özetle)... CHP üzerine yapılan eleştirileri CHP'ye saldırı anlamını taşımayıp, CHP'nin anti-faşist saflarında daha kararlı mücadele etmesi çabası olduğunu, dünyanın hiçbir yerinde sosyal demokrasinin faşizme karşı tutarlı olmadığını.... CHP..... sermaye ve emek arasındaki düşmanlığı ortadan kaldıracak tarzda tarafsızlığı savunduğu... ancak tarafsızlığın güçlüden olmak anlamını taşıdığı,,, emekle sermayenin çelişkisinin tarihin hiçbir döneminde ortadan kalkmadığını.... eğer halktan yana diyorsa gerçekten halkın çıkarını korumak istiyorsa açık açık sermayeye karşı tavır alması gerektiğini.... İMF ile anlaşarak tekellerin isteklerine boyun eğilerek, emperyalizm ile yeni anlaşmalar yaparak bağımsızlık politikası güdülemeye ceğini Türkiye'de dağılık olan son hareketin birliğini toparlamanın DİSK'e düştüğünü...." (dizi 734-34) belirtilmiştir.

Aynı toplantıda " Birlik " üzerine konuşan TÜMER TUNA ise; (özetle)"... birlikte ortak düşmana karşı ortak mücadeleyi anladıklarını birlik iddialarını atanların, iç savaş boyutlarına varan ülkedeki sınıf mücadelesine gidişi, mücadele taktik ve metodları konusunda ortak anlam getirmediğini DİSK'in 6.genel kurulundan bu yana aslında bir birliğin olmadığını.... her konuşan gurubun birliği savunduğunu.... ancak birlik kararının alınmadığını.... genel grev kararının önemli bir karar olduğu....

Türkiye çapında tüm halk kitleleri ve kamu oyunu yanımıza alarak.... ÖREN 'de alınan karar doğrultusunda en kısa zamanda genel grev yapılmasını önerdiğini.... (dizi 734-42) belirtilen bir konuşma yapmıştır.

Ayrıca; sendikaların 14-17 Mayıs 1979 tarihinde genel kurul toplantısında; (özetle) ".... ülkedeki tüm demokratik güçlerin faşizme, emperyalizme ve gövenizme karşı ilkeli, programlı güç ve eylem birliğinden yana olduğu hükümetin faşizme karşı mücadele kararsız davrandığını, işçi sınıfına ve emekçi halklara dayanmak istemediğini, faşist saldırı ve terör karşısında aciz kaldığını saptayarak bu konuda en büyük görevin işçi sınıfına düştüğünü vurgulama.... " (dize 730-34 shf 5) kararı alınarak bu politika genel kurul kararı olarak da ifade edilmiştir.

5- HUKUKİ TAHLİL:

A- T.C.K.nun 141. maddesinin incelenmesi:

Devletin şeklini ve toplum varlığının temel ilkelerini anayasa tayin eder. 1961 anayasasının 3. maddesinde " Türkiye Cumhuriyetinin insan hakları ve başlangıçta belirlenen temel ilkelere dayalı Milli, demokratik, layik ve sosyal bir hukuk devleti"

olduğu açıklanmıştır.

Bu hükümlere göre Türkiye Cumhuriyeti insan hak ve özgürlüklerine geniş ölçüde kıymet veren demokrasi rejiminin prensiplerini benimsemiş bir hukuk devletidir.

Tanınan geniş hak ve özgürlükler sayesinde vatandaşların kişiliklerinedeğer verilmiş, insanca yaşamak için şeref ve haysiyetleri korunmuş, teminat altına alınmıştır. Esasen demokrasinin gayesi şahıslar arasında imtiyaz tanımamak, şahıs ve zümre hakimiyetine mani olmaktır. Buna mukabil komünizm cemiyet içinde burjuva adını verdiği zümrenin ihtilal yoluyla ortadan kaldırılarak onun yerine kendi felsefesine uygun ve proleterya tahakkümü esasına dayanan ekonomik ve sosyal bir düzen kurmak isteyen marksist siyasi doktrininin esası tahakküm yani dikkatörlüktür. Tahakküm ile hürriyetin bağdaştırılmasına imkan bulunmadığına göre marksist siyasi görüşün gerçek demokrasi ile ilişkisi yoktur. Bilakis demokrasinin zıttıdır. İnsan değerini hiçe sayan, özgürlükleri ortadan kaldıran komünizmin faaliyetini önlemek, demokrasi rejimi ile idare olunan ülkelerin var olmak ve geleceklerinin teminat altına almak bakımından zaruridir. T.C.K.nunumuzda bu zaruret karşısında müesses devlet nizamını ihlal eder nitelikteki bazı fiil ve hareketleri suç saymıştır.

Memleket içindeki içtimai bir zümrenin diğerine tahakkümüne tesis etmek veya içtimai bir zümreyi ortadan kaldırmak, memleket içinde kurulmuş iktisadi ve içtimai nizamları devirmek amacıyla cemiyet kurmak yasak edilmiştir. İçtimai nizam bir cemiyetin varlığını korumak kaidе ve müesseselerin iktisadi nizam ise bir cemiyette servetin istihsal, tedavül ve taksimini sermaye ve emek sahipleri arasındaki münasebeti düzenleyen esas ve usulleri ifade eder. Komünizm cemiyet içinde zümre tahakkümünü kurmak veya bir zümreyi kaldırmak isteyen fikir sistemi olmaktan başka cemiyetin iktisadi ve içtimai nizamlarını devirerek yerine kendi görüşüne uygun iktisadi ve içtimai bir düzen kurmayı tek gaye sayar. Bu sebeple komünist cemiyetler yasaklanmıştır. Bunun yanı sıra komünist olmayan fakat kendisine has bir nizamı koymak için kurulmuş olup, memleket içindeki iktisadi ve içtimai nizamı değiştirmeyi amaçlayan cemiyetlerle aynı kapsamda mütalaa olunarak cezalandırılırlar.

Cemiyetin nizamını değiştirmek için takip edilecek yolun önemi yoktur. Düzenlemede şiddet unsur olarak kabul edilmemiştir. T.C.K.nun 142. maddesindeki cürüm mahiyeti itibariyle şekli bir suçtur. Mefruz bir tehlikeyi önlemeye matuftur. Kanun vazı bu gibi yıkıcı vasıf arzeden, birleşmelerin kurularak faaliyete geçirilmesinde devletin varlığı için tehlike görmüş ve zararın vuku-

una mani olmayı, tehlikeyi bertaraf etmeyi tercih etmiştir. Bu itibarla T.C.K.nun 141. maddesindeki suç bir tehlike suçudur. Failin fiile yönelmiş olması cezalandırma için kafi ve yeterlidir.

İktisadi menfaatleri geniş hatları ile müşterek olan kitleler sosyal sınıfları teşkil eder. Bu sınıflar uluslararası tabirle burjuva ve proleterya sınıflarıdır. Kanun maddesindeki sosyal sınıf tabiriyle bu iki sınıf kastedilir.

T.C.K.nun 141/5. maddesi aynen " Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadañ kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf cemiyetleri her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül edenler veya kuranlar veya bunların faaliyetlerini sevk ve idare edenler veya bu hususlarda yol gösterenler... şeklinde tedvin edilmiştir.

Suçun maddi unsuru:

Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye veya sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içindeki müesses iktisadi veya sosyal temel nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf;

- a- Cemiyetlerin her ne suret ve nam altında olursa olsun kurmaya tevessül etmek.
- b- Bu cemiyetleri kurmak.
- c- Bu cemiyetlerin faaliyetlerini tanzim etmek.
- d- Bu cemiyetleri sevk ve idare etmek.
- e- Bu cemiyetlerin kurulmasında veya faaliyetlerinin tanzim veya sevk ve idaresinde yol göstermek.
- f- Bu cemiyetlere girmektir.

Kanun metninde yer alan cemiyet deyimi ile kanunda yazılı amaç etrafında birleşmiş iki veya daha ziyade kişiler ifade edilmektedir. Yoksa cemiyetler kanununa göre kurulmuş bir cemiyetin varlığı aranmaz. Kanunen kurulan örgütlerin resmen bilinen amaçları dışına çıkmaları da ceza müeyyidesi altına alınmıştır.

Sevk ve idare teriminden cemiyetin yönetimine fiilen iştirak etmek veya az çok bir amirlik görevi ile müşterek faaliyeti kısmen veya tamamen tanzim etmek, düzene koymak manası ifade edilmektedir.

Suçun manevi unsuru:

Failin maddede sayılan amaçlara ulaşmak kastıyla, maddi unsuru meydana getiren eylemleri bilerek işleme iradesidir.

.../...

Soruşturma emrinde sanıkların anayasayı ilgaya cebren teşebbüs ettikleri belirtilerek, fiillerinin T.C.K.nun 146. maddesindeki suça vücut verdiği söylenmiş isede;

Legal sendikal faaliyet maskesi altında iktidarı ele geçirme amacına yönelik olarak çalışan örgütün gerçekleştirdiği, eylemlerin nitelik ve işleniş biçimleriyle etkinlikleri itibariyle T.C.K.nun 146. maddesindeki Anayasayı ilgaya cebren teşebbüs suçunu, cebir unsurunu oluşturamayacağı, bu eylemlerin mevcut düzenden hoşnut olmayan geniş bir taban yaratılması amacına yönelik eğitim ve ajitasyon faaliyeti olduğu kabul edilerek T.C.K.nun 141. maddesinde müessidesini bulan örgüt faaliyeti cümlesinden sayılmış sanıkların bu yönde tecziyelerinin istenmesi uygun görülmüştür.

Sendikaların teşkilat ve faaliyetlerini gösteren, kuruluşlarına vücut veren tüzüklerin kanunlara uygun olması gerektiği halde işçi sınıfına kanuni olarak tanınan ekonomik mücadele dışında kanunların hiçbir surette caiz görmediği Marksist-Leninst ilkelere kaynaklanan politik ve ideolojik mücadele yöntemi ile egemenliğin işçi sınıfının eline geçmesini temin edecek bir düzen kurulmasını amaçlayarak tüzüklerinde kabul etmiş olmaları, sendikalar kanununa aykırı bir davranış olduğu gibi, 1961 anayasasının 4. maddesindeki " Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir. Millet egemenliğini anayasanın koyduğu esaslara göre yetkili organları ile kullanır". şeklindeki kesin hükme de aykırı olup, bu durum sendikanın kapatılmasını gerektiren yasak faaliyetlerde bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Yukarıdaki paragrafta açıklanan nedenlerle 274. sayılı sendikalar kanununun 9/4. maddesine aykırı davrandığı kabul edilen **TEKGES-İŞ** sendikasının 1402. sayılı Sıkıyönetim Kanununun 15/L. maddesi delaletiyle faaliyetine son verilmeside istenmiştir.

B- SANIKLARIN SORUMLULUKLARININ HUKUKİ MESNEDİ:

Yukarıdaki izahattan da anlaşılacağı üzere yasaklanan cemiyetlerin doğrudan illegal olarak kurulup gene illegal olarak faaliyet göstermeleri mümkün olduğu gibi kanunlara uygun olarak görünen cemiyet yönetimlerinin ele geçirilerek illegal örgütsel faaliyetler için kullanılması da mümkündür. Nitekim **TEKGES-İŞ** sendikası da kanunlar çerçevesinde işçi sorunlarına çözüm getirmek için kurulmuş ancak bir müddet sonra siyasal iktidarı ele geçirmek, mevcut iktisadi ve sosyal nizamı değiştirmek için faaliyet gösteren sanıkların eline geçmiştir.

Sanıkların sorumlulukları legal- sendikal görünüm altında illegal örgütsel faaliyetlere iştirakları ile orontılı olarak ve

legal-sendikal görevleri sebebiyle illegal faaliyetleri bilmeleri gereken mevkiilerde bulunmaları nedeniyle, katıldıkları ve sendikayı bağlayan illegal hedefe yönelik faaliyetlere ve kararlara iştirakleri ölçüsünde veya katılmamakla birlikte karşı çıkmamak suretiyle zımnen tastik ve tasvip ettikleri kabul olunan kararlara göre değerlendirilmiştir.

Legal görünüm altında faaliyet gösteren illegal örgüt mensubu sanıkların durumlarını örgütün muhtevasının bilincinde olmalarına, örgütün amacına uygun olarak gerçekleştirdiği, hareketlerin subutuna yani kollektif yapıdaki harekete katılma şekline göre tayin ve tesbit etmek zorunludur. Değerlendirmenin sadece legal örgüte üye olmaya veya bu örgütün yönetim kuruluna seçilmeye, yöneticiler arasında yer almaya göre yapılması doğru ve yeterli değildir. Ancak cemiyet mensuplarının hepsinin ayrı ayrı cemiyetteki görevlerinin ne olduğunun, hangi faaliyetlerin kimlerle ve ne zaman kararlaştırıldığına tahkik ve tesbitine de lüzum yoktur. Cemiyetin kurulmuş olması bu sanıkların bu cemiyeti kurması veya kurulmasına tevessül etmeleri veya faaliyetlerini tanzim yahut sevk ve idare etmeleri veya bu hususlarda yol göstermeleri yeterlidir.

İddianamede yer alması gereken sanıkların kimler olacağı meselesi tartışılırken; 1974 yılında çıkartılan genel af hareket noktası kabul edilmiş, 1974 yılını müteakip 12 Eylül 1980 tarihinde sendikal faaliyetin durdurulmasına kadar, genel merkez organlarında görev alanlar illegal örgütsel faaliyetlerinden sorumlu tutulmuşlardır.

a- Yürütme ve yönetim kurulu üyeleri:

Faaliyetlerinin durdurulduğu 12 Eylül 1980 tarihine kadar uygulanan TEKGES-İŞ sendikası tüzüklerinin tümünde yönetim kurulları genel kurul yetkilerine sahip en üst organ, yürütme kurulları ise en üst icra organı olarak muhafaza edilmişlerdir.

b- Merkez denetim ve onur kurulu üyeleri:

Sendikanın faaliyetleri durduruluncaya kadar varlıklarını muhafaza eden denetim ve onur kurullarının da yürütme ve yönetim kurullarınca sürdürülen faaliyetlerin, sendikal faaliyettemi? yoksa sendikal faaliyet maskesi altında hedeflenen siyasal amaca hizmet eder nitelikte bir faaliyet mi? olduğunu bilmeleri gereken mevki ve görevde oldukları tüzüklerdeki bu kurulların yetki ve görevlerini belirleyen tüzük maddelerinin incelenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır.

Hakkında iddianame düzenlenen sanıkların cezalandırılmaları istenirken, illegal faaliyetlerdeki etkinlikleri dikkate alınmış, genel yürütme ve genel yönetim kurulu üyeleri örgütün faaliyetlerini sevk ve idare eden, yol gösteren kişiler olarak kabul edilerek haklarında T.C.K.nun 141/1. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istenmiş; genel onur ve genel denetim kurulu üyelerinin de sendika içindeki mevki ve görevleri itibarıyla illegal faaliyetin varlığını bilerek ve karşı çıkmamak suretiyle kabullenerek örgütsel faaliyetlere katıldıkları, dolayısıyla T.C.K.nun 141/1. maddesi delaletiyle T.C.K.nun 141/5. maddesine uygun cemiyete girmek suçunu işlediklerini kabul ve bu yolda tecziyeleri istenmiştir.

Hakkında DİSK yönetim kurulu üyesi sıfatıyla gösterdiği faaliyetlerden ötürü daha önce T.C.K.nun 146/1. maddesini ihlal suçundan dava açılmış bulunan TEKGES-İŞ sendikasının genel başkanlığını yapan SELAHATTİN SELÇUK SAYGIN 'ın DİSK iddianamesinde sendikal eylemlerinden söz edilmemiş bulunduğu tesbit edilmesi dolayısıyla cezai durumunun değerlendirilmesinde sendikal eylemlerinin dikkate alınmasının hukuken mümkün olamayacağına anlaşılması karşısında bu sanığın TEKGES-İŞ sendikadaki eylemlerinden dolayı da ayrıca dava açılmasına zaruret hasıl olmuştur. Ve sendikal görevinin niteliği itibarıyla T.C.K.nun 141/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istenmiştir.

Sanıklar hakkında ceza tertibi istenirken, yürüttükleri örgütsel faaliyetin sendikalarda vaki olması nedeniyle, ayrıca T.C.K. nun 141/6. maddesi uyarınca hükmedilecek cezalarının artırılması da talep olunmuştur.

Şube başkan ve yöneticilerinin sendikanın genelmerkezinde faaliyet gösteren ve sendikal faaliyetleri paravan olarak kuklanan illegal örgüt ile ilişkilerini ortaya koyabilecek nitelikte delil elde edilemediği sendikal mevki ve faaliyetleri paravan olarak kullanan illegal örgüt ile ilişkilerini ortaya koyabilecek nitelikte delil elde edilemediği, sendikal mevki ve faaliyetleri itibarıyla de illegal örgüt yapısı içinde mütalaaları mümkün olmamıştır. Haklarında soruşturma emri bulunan işçi temsilcilerinin illegal örgütsel faaliyet sayılabilecek davranışları tesbit olunamamış gerek şube yöneticisi gerek işyeri temsilcilerinin sendikanın sağladığı imkan ve fırsatlardan istifade etmek için yönetici sıfatıyla görev aldıkları, dolayısıyla haklarında kamu davası ikamesine yetecek delil bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

.../...

SONUÇ VE İSTEM:

1- TEKGES-İŞ sendikası yönetim kadrolarında çalışmış oldukları tesbit edilmekle birlikte, haklarındaki hazırlık soruşturması henüz tamamlanamayan sanıklar YILMAZ SEÇKİN- MEHMET YILDIZ- ZİYA YÜCESAN- A.TUNCER ALP- İLHAMİ KARAGÖZOĞLU- ÖMER KESKİNLİ- DOĞAN ÇELİK- ORHAN ANLAŞ- KENAN YURDAKUL- MEHMET KARAS- EROL AKSEL- İSMAİL ÖZPARÇA- REMZİ KARTAL- YAŞAR ÇALIŞKAN- MUSTAFA BAYIR- KEMAL KURU- MEHMET ALİ ÖNGEL- FEVZİ DEMİRCAN- HALİT SUNGUROĞLU- MEHMET ERDİNÇ- TUNCAY ALNİTEMİZ- HASAN BASRİ DÖLEN- ADİL GÖKÇE- MEHMET ALİ TAN- FİLİZ ORMANLI- ZİHNİ ALTINTAŞ- SADIK YILDIZ- ŞABAN AKİPLİKÇİLER- GÜNDÜZ ÖZBAYOĞLU- HANEFİ ÜNAL- NURİ İLGÜN- MEHMET AKBAŞ- KAYA ÖNER- ve NİHAT AKSAKAL haklarındaki tahkikat evrakının tefrik olunarak, bu sanıklar hakkındaki soruşturmanın Askeri Savcılık 1980/3971 esas nolu dosya üzerinden sürdürülmesine,

2- Legalitede TEKGES-İŞ sendikasının yürütme yönetim kurullarında yer alıp illegalite de örgütün gizli amacına yönelik faaliyetlerinisevk ve idare ettikleri anlaşılan sanıklar;

SELAHATTİN SELÇUK SAYIN- YAKUP SÖNMEZ- ÖZCAN ERDEM- ALİ YÖRÜK- YUSUF YILMAZ KİNES- MEHMET NUROL OKTAY- SEYFULLAH BAYIR- TEMEL KAMANOĞLU- OSMAN OK- BÜLENT PEŞTELLİ- ACAR KONAK- REMZİ UĞUR- TAHİR ŞENEL- TAHİR GÜZEL- DURMUŞ ÇANKAYA- ZAFER AVCI- TÜMER TUNA- İSMET BEYİZ- SAFFET OKUTANOĞLU- ŞABAN SARITEPE ve MEHMET YILDIRIM'ın eylemlerine uyan T.C.K.nun 141/1.-6. 31, 33, 173/3. maddeleri gereğince tecziyelerine karar verilmesi;

3- Legalitede icrai bir görevleri olmamakla birlikte buldukları mevkiiler itibariyle sendikal görünüm altında illegal faaliyet gösterildiğini bilip bu duruma müdahale etmemeleri nedeniyle, yasa dışı örgüte girme suçunu işledikleri kabul olunan sanıklar: MEHMET URAS- NURETTİN KURTOĞLU- MEHMET MUSTAFA YAŞAR TEZBAŞARAN- AYTEKİN KÖKSAL- BEYHAN TIMBİL- ve CELAL YILMAZ'ın eylemlerine uyan T.C.K.nun 141/1. maddesi delaletiyle 141/4-6, 31, 33, 173/3. maddeleri uyarınca tecziyelerine karar verilmesi ,

4- Sanıkların gözaltında ve tutuklulukta geçen sürelerinin 353. sayılı kanunun 251. maddesi uyarınca hükmedilecek cezalarından mahsubuna karar verilmesi ,

5- Kısa adı TEKGES-İŞ olan sendikanın 1402. sayılı Sıkıyönetim kanununun 15/1. maddesi delaletiyle 274. sayılı sendikalar kanununun 30/4. maddesi gereğince kapatılmasına karar verilmesi,

.../....

6- Sanıklar hakkındaki yargılamanın İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı (2) nolu Askeri Mahkemesinde yapılması İDDİA ve TALEP olunur.

7- Sanık sorumluluklarının hukuki mesnedlerinin incelendiği bölümde, durumları tartışılan ve haklarında kuma davası ikamesine yetecek delil elde edilemeyen sanıklar: YUSUF BAŞTAŞ- SABAHATTİN ALTINAY- CEVDET BAYRAKTAR- AHMET ÖZTÜRK- AHMET KURU- İBRAHİM SARI- ALAATTİN VAROL- BURHAL BELEKOĞLU- BÜLENT YERDELEN- NİHAT GAZCI- ALİ ÇELEKER - SEZAI DURAN- HASAN YILDIRIM ve ALİ BAYRAKTAR hakkında 353. sayılı kanunun 105. ve 107. maddeleri gereğince KOVUŞTURMAYA YER OLMADIĞINA KARAR VERİLDİ. 31.3.1983

Mn.
muvezzey

MUHTEŞEM SAVAŞAN

Hakim Yarbay

SYNT.Yrd.As.Savcısı.

TÜRKİYE SOSYAL TARAFLI TARİH ARŞİVİ